

Wat doet China in Tibet?

Systematische schendingen
van de mensenrechten in Tibet

Inhoud

Tibet in het kort	5
Definitie van Tibet en Tibetaanse autonomie	9
Chinese overheersing	13
Tibet en de Dalai Lama	17
Wie leidt Tibet? China's leiderschap	20
Religieuze onderdrukking	24
Militarisering	28
Marteling en gevangenisstraf	32
Protesten en hardhandig optreden - Transformatie politieke landschap sinds maart 2008	37
Zelfverbrandingen	41
China's controle over informatie	45
Onderwijs	48
Marginalisering	51
Gezondheidszorg	55
Herhuisvesting nomaden	58
Ontwikkeling spoorwegen	62
De 'derde pool' van de wereld: Tibet en klimaatverandering	66
Grondstoffenwinning	70
Toerisme en de impact van de protesten in maart 2008	74
China zet Nepal onder druk - nieuwe gevaren voor Tibetanen in Nepal	78
Dialogo tussen de afgezanten van de Dalai Lama en de Chinese regering	81
Over de Nederlandse Stichting International Campaign for Tibet	85
Lobbyactiviteiten van International Campaign for Tibet	86
Wat kunt u doen?	90
Belangrijke bronnen	92

Tibet in het kort

Oppervlakte 2,5 miljoen vierkante kilometer (alle drie de Tibetaanse provincies samen). De Tibetaanse Autonome Regio (tar) is 1,2 miljoen vierkante kilometer.

Hoofdstad Lhasa.

Bevolking De schatting is 6 miljoen Tibetanen, waarvan 2,7 in de TAR. Het aantal Chinezen is 7 miljoen. Ongeveer 150.000 Tibetanen wonen in ballingschap.

Taal Tibetaans (behoort tot de Tibetaans-Birmese taalfamilie). De officiële Taal is Chinees.

Dieren Onder meer de wilde yak en wilde ezel, antilopen, muskusherten, sneeuwluipaarden, blauwschape, panda, arenden en kraanvogels.

Gemiddelde hoogte 4000 meter.

Hoogste berg Chomolungma (Mount Everest), 8848 meter.

Gemiddelde neerslag Varieert sterk. In het westen ongeveer één mm in januari en 25 mm in juli. In het oosten ongeveer 25-50 mm in januari en 800 mm in juli.

Gemiddelde temperatuur In januari min 4 graden Celsius en in juli ongeveer 12 graden Celsius.

Grondstoffen Onder meer koper, goud, zilver, chroom, lithium, zeldzame aardmetalen, uranium, lood, zink, ijzer, olie en gas.

Grote rivieren Yarlung Tsangpo (Brahmaputra in India), Machu (Gele Rivier in China), Driechu (Yangtse in China), Senge Khabab (Indus in India), Phungchu (Arun in India), Gyalmo Ngulchu (Salween in Burma) en Zachu (Mekong in Thailand, Vietnam, Cambodja, Laos).

Provincies U-Tsang (Centraal Tibet), Amdo (Noordoost Tibet) en Kham (Zuidoost Tibet)

Aangrenzende landen India, Nepal, Bhutan, Burma, Oost Turkestan (ook door China bezet) en China.

Economie Tibetanen zijn vooral werkzaam in de landbouw en veehouderij. Chinezen werken veelal bij de overheid of in de handel en dienstverlenende sector.

Munteenheid Chinese yuan.

Alfabetisme 25%.

Milieu problemen Grootschalige ontbossing, het stropen van dieren, overstromingen, vervuiling door grondstofwinning en het dumpen van nucleair afval.

Nationale vlag Een witte berg met twee sneeuwleeuwen en een zon, met daar omheen blauwe en rode stralen. Deze vlag is verboden in Tibet.

Politiek leider Officiëel de Chinese president Xi Jinping. Het Tibetaanse volk ziet echter de veertiende Dalai Lama als haar leider. In 2011 droeg hij zijn wereldlijke leiderschap over aan een gekozen premier.

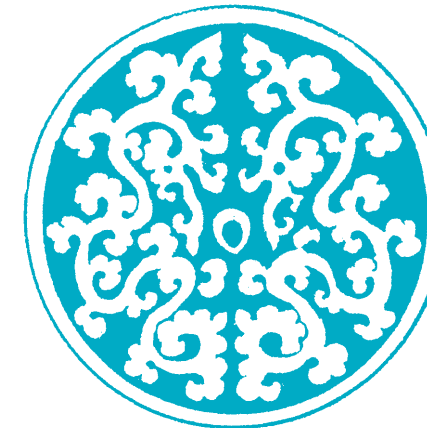
Religieuze leider De in ballingschap levende veertiende Dalai Lama.

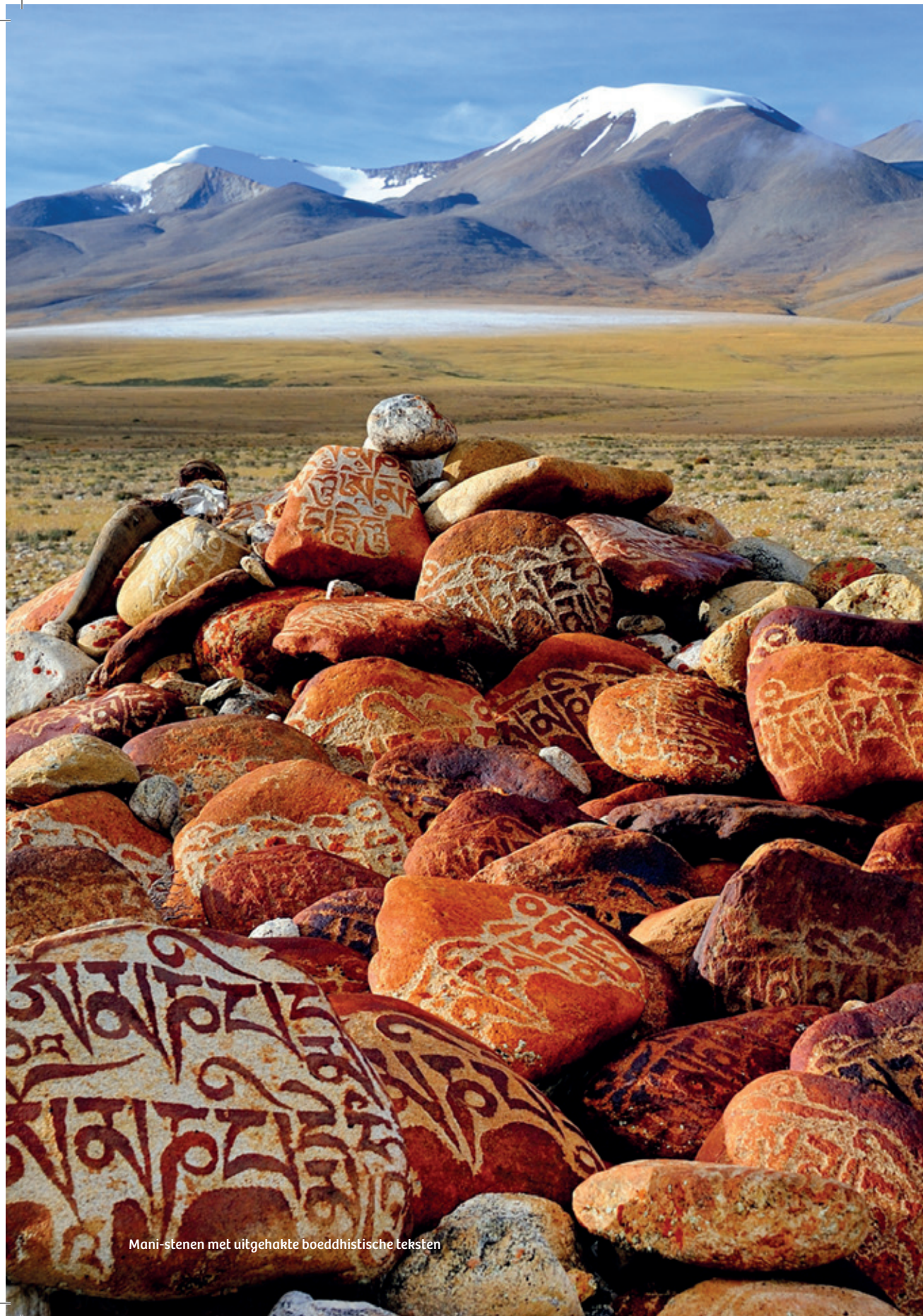
Godsdienst Het merendeel van de Tibetanen hangt het Tibetaans Boeddhisme aan. Andere religies zijn Bon, Islam, Christendom.

Regering in ballingschap Democratisch gekozen parlement en premier.

Regering in Tibet De Communistische Partij regeert over Tibet. De meeste Tibetanen, binnen en buiten Tibet, beschouwen echter de Tibetaanse gemeenschap in ballingschap (Dharamsala, India) als hun legitieme regering.

Juridische status Bezet door China.

Mani-stenen met uitgehakte boeddhistische teksten

Definitie van Tibet en Tibetaanse autonomie

Tibet bestaat uit drie hoofdregio's: Amdo (Noordoost-Tibet), Kham (Oost-Tibet) en U-Tsang (Centraal- en West-Tibet). De Tibetaanse Autonome Regio (TAR), die ruwweg neerkomt op U-Tsang, werd in 1965 opgericht door de Chinese overheid en bestrijkt het gebied van Tibet ten westen van de Yangtze rivier (Tibetaans: Drichu), inclusief een deel van Kham. De rest van Amdo en Kham is opgenomen in Chinese provincies, en wordt aangeduid als Tibetaanse Autonome Prefecturen en Tibetaanse Autonome Provincies. Als gevolg daarvan wordt het grootste deel van Qinghai en worden delen van de provincies Gansu, Sichuan en Yunnan door de Chinese autoriteiten erkend als 'autonoom Tibetaans'. De term 'Tibet' wordt gebruikt om te verwijzen naar al deze Tibetaanse gebieden, die momenteel onder het gezag van de Volksrepubliek China vallen.

Chinese overheidsfunctionarissen bedoelden meestal alleen de TAR wanneer zij over 'Tibet' spraken, maar hun bijzondere beleidsbijeenkomst over Tibet in 2009, de 'Fifth Tibet Work Forum', markeerde een verschuiving in focus door alle Tibetaanse gebieden in hun beleidsoverwegingen te betrekken. Het wijdverspreide karakter van de opstand in het voorjaar van 2008, die zich over alle Tibetaanse gebieden in de Volksrepubliek China verspreidde, duidde op een gedeelde Tibetaanse identiteit, loyaliteit aan de Dalai Lama en een verbondenheid wat betreft de grieven tegen het Chinese beleid.

De opstand in het voorjaar van 2008 en de voortdurende spanningen in Tibet zijn het gevolg van het falen van de regering van de Volksrepubliek China om gehoor te geven aan: fundamentele mensenrechten; economische en politieke vraagstukken die Tibetanen betreffen, in samenhang met haar campagne om de Tibetaanse identiteit af te zwakken; en, in het bijzonder, om de uitoefening van het Tibetaanse boeddhisme te beperken, waarvan toewijding aan de Dalai Lama een integraal onderdeel vormt.

Een politieke oplossing is mogelijk. Afgezanten van de Dalai Lama en Chinese functionarissen zijn tientallen jaren betrokken geweest bij een dialoog, die in september 2002 nieuw leven werd ingeblazen. Helaas

hebben de jaren van sporadische dialoog niet uitgemond in inhoudelijke onderhandelingen en hebben ze niet voldaan aan de verwachtingen van de internationale gemeenschap, waaronder diverse staatshoofden, voor een betekenisvolle vooruitgang op weg naar een wederzijds aanvaardbare oplossing voor Tibet.

Volgens de eigen analyse van de Chinese regering van de Wet op de Regionale Etnische Autonomie heeft het Tibetaanse volk recht op de volledige politieke autonomie:

- 1 Volledige beslissingsbevoegdheid in economische - en sociale ontwikkelingsondernemingen;
- 2 Vrijheid om de traditionele cultuur te erven en verder te ontwikkelen en om de godsdienstige overtuiging in praktijk te brengen;
- 3 Vrijheid om de natuurlijke rijkdommen te beheren, te beschermen en als eerste te benutten; en
- 4 Vrijheid om zelfstandig educatieve en culturele activiteiten te ontplooien.
- 5 Echter, deze retoriek komt niet tot uitdrukking in de werkelijkheid.

De Tibetaanse positie in de dialoog met de Chinese regering is dat Tibetanen in staat moeten zijn om hun kenmerkende Tibetaanse identiteit voor de toekomst te behouden. Centraal in deze positie is het politieke recht op autonomie, verleend aan alle Tibetanen die wonen in aan elkaar grenzende Tibetaanse gebieden, een gebied dat ruwweg afgebakend wordt door de geografie van het Tibetaanse plateau, bestuurd door één enkele administratieve eenheid met een gemeenschappelijk beleid. Chinese functionarissen zijn bang dat deze voorgestelde autonomie er op neerkomt dat de Chinese soevereiniteit uitgedaagd wordt.

Chinese overheersing

Tibet - het uitgestrekte en hooggelegen plateau tussen China en India met een wijd verspreide bevolking van nomaden, boeren, monniken en handelaren – bleef eeuwenlang afgezonderd van de rest van de wereld. Na de oprichting van de Chinese Communistische staat viel het Chinese Volksbevrijdingsleger in 1949 Tibet binnen en overmeesterde al snel het slecht uitgeruste leger en het guerrilla-verzet. In maart 1959 kwamen de Tibetanen in Lhasa massaal in opstand tegen de Chinese bezetters. Deze opstand werd neergeslagen en de Dalai Lama vluchtte naar India, gevolgd door ongeveer 80.000 Tibetanen. Tienduizenden van de achtergebleven Tibetanen werden gedood of gevangengenomen. Sinds de inval zijn er honderdduizenden Tibetanen omgekomen als direct gevolg van het Chinese beleid. In 1959, 1961 en 1965 (voordat de Volksrepubliek China lid werd van de Verenigde Naties) nam de Algemene Vergadering resoluties aan, waarin zij de schendingen van de mensenrechten in Tibet veroordeelde en het recht op zelfbeschikking van Tibetanen bevestigde.

China beweert de theocratie, het feodalisme en de slavernij in Tibet te hebben uitgeroeid. Maar er was geen sprake van systematische slavernij in de traditionele Tibetaanse samenleving en het is ook onjuist om het oude Tibet te karakteriseren als feodaal. Het systeem van arbeids- en landbeheer in Centraal Tibet is door analisten vergeleken met het hofstelsel van lijfeigenschap, in zoverre dat boeren erfelijk waren gebonden aan het land dat in handen was van edelen en kloosters, en aan wie zij verschillende vormen van diensten verschuldigd waren. De oostelijke Tibetaanse weidegronden echter werden grotendeels bestuurd door tribaal bestuur. De hedendaagse terminologie van de Chinese Communistische Partij (ccp) wat betreft feodalisme, theocratie en slavernij put uit marxistische theorieën over etniciteit, die door Stalin in de jaren 1930 werden uitgewerkt en vervolgens later door de ccp aan China werden aangepast. Tot frustratie van veel Tibetaanse en Chinese geleerden in China worden publieke presentaties over Tibet binnen China nog steeds ernstig beperkt door deze officiële ideologie.

Het Tibetaans boeddhisme is een integraal onderdeel van de Tibetaanse nationale identiteit, en als gevolg daarvan is het een belangrijk doelwit voor onderdrukking door de Chinese overheid. Ongeveer 6.000 religieuze

instellingen en hun bezittingen werden in de periode van de Chinese invasie tot en met de Culturele Revolutie vernietigd. Top op de dag van vandaag blijft de CCP proberen om de rol van de Dalai Lama in Tibet te ondermijnen en blijft zij een strenge controle uitoefenen over de meeste aspecten van de religie. Politieke campagnes en 'patriottische heropvoeding' eisen bijvoorbeeld het afzweren van de Dalai Lama, en het blijft zeer moeilijk of zelfs onmogelijk om in Tibet een goede religieuze opleiding te krijgen. Zie het International Campaign for Tibet rapport 'The Communist Party as Living Buddha'.

De Chinese overheid beperkt de rechten van de Tibetanen in ernstige mate, waaronder de vrijheid van meningsuiting, pers, samenkomst en godsdienstbeoefening. Tibetaanse politieke gevangenen hebben in de gevangenschap zware omstandigheden en marteling te verduren. Er is sprake van voortdurende onderdrukking door veiligheidsdiensten als reactie op de honderden demonstraties, die sinds het voorjaar van 2008 over het hele Tibetaanse plateau plaatsvonden. Zie het International Campaign for Tibet rapport 'A Great Mountain Burned by Fire'.

De Chinese centrale overheid is bezig Tibet om te vormen door middel van haar 'Western Development Strategy', die zij in 1999 heeft gelanceerd om de economische ontwikkeling op het hele Tibetaanse plateau te versnellen. Een opvallend kenmerk van het plan is het scheiden van de Tibetaanse nomaden van hun traditionele middelen van bestaan en het herhuisvesten in stedelijke centra. Dit valt samen met de komst van Chinese economische migranten naar het Tibetaanse plateau, wat wordt vergemakkelijkt door de aanleg van de nieuwe spoorlijn, die het Chinese binnenland met centraal Tibet verbindt. Velen noemen het besluit tot deze sociale constructie de 'tweede invasie van Tibet'. Het officiële, in interne planningsvergaderingen vastgelegde, Chinese beleid probeert de centrale controle te versterken door de assimilatie van Tibet in de 'verenigde' Chinese staat te bevorderen. De Chinese overheid heeft gekozen voor een ontwikkelingsmodel voor Tibet dat de kloof tussen Chinezen en Tibetanen vergroot in plaats van verkleind en loopt daarmee het risico haar doelstelling voor een stabiel Tibet binnen de Volksrepubliek China te ondermijnen. Zie International Campaign for Tibet rapport: 'Tracking the Steel Dragon'.

Tibet en de Dalai Lama

'Zolang het universum voortduurt en zolang levende wezens blijven bestaan, tot die tijd zal ook ik blijven om de ellende van de wereld te uerdrijven.' – 8ste eeuwse boeddhistische heilige Shantideva

Op 6 juli 1935 werd de 14e Dalai Lama van Tibet, Tenzin Gyatso, geboren in een boerengezin in het dorp Takster in Amdo-gebied in Noordoost Tibet (de huidige provincie Qinghai). Op tweejarige leeftijd werd hij door een zoekcomité van hoge monniken en ambtenaren uit Lhasa herkend als de reïncarnatie van de vorige Dalai Lama, dat gebeurde in overeenstemming met de Tibetaanse traditie. Hij werd op 22 februari 1940 geïnstalleerd in de Tibetaanse hoofdstad Lhasa.

De Dalai Lama wordt beschouwd als de manifestatie van Avalokitesvara, de Bodhisattva van het Mededogen en de beschermgodheid van Tibet, die ervoor kiest om te reïncarneren om te dienen en om het lijden van de mensen te helpen verlichten. Volgens Tibet's unieke systeem fungeerde de Dalai Lama zowel als wereldlijk leider van het Tibetaanse volk als spiritueel leider van het Tibetaanse boeddhisme. Hoewel door de eeuwen heen de invloed op de Tibetaanse staat zich uitbreidde en inkromp overeenkomstig de ambities van de Tibetaanse leiders en hun Chinese en Mongoolse burens, was Tibet vanaf 1911 een onafhankelijk land met volledige controle over de binnenlandse en internationale aangelegenheden.

Al snel nadat Mao Zedong de oprichting van de Volksrepubliek China afkondigde, maakte hij zijn voornemen bekend om Tibet 'te bevrijden van het Westerse imperialisme', en in 1949-1950 viel het Chinese Volksbevrijdingsleger Tibet binnen. De regenten in Tibet, die het regeringsgezag uitoefenden tot de Dalai Lama volwassenheid bereikte, besloten om de 15-jarige Dalai Lama onmiddellijk te installeren als wereldlijk leider van het land. In 1951 stuurde de regering in Lhasa een delegatie voor vredesbesprekingen naar Peking. Onder dreiging van verdere militaire invallen werd de delegatie gedwongen de 'Overeenkomst inzake de vreedzame bevrijding van Tibet' te ondertekenen. Drie jaar later reisde de 19-jarige Dalai Lama zelf naar Peking, waar hij door Mao werd verwelkomd. Het was

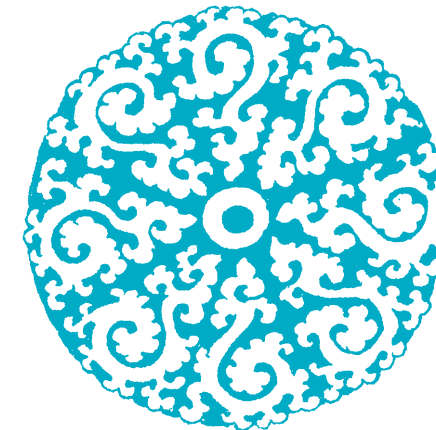
De Dalai Lama (r) en de Panchen Lama (l) met Mao Zedong, Peking 1954

tijdens hun laatste ontmoeting dat Mao tegen de Dalai Lama de beroemde uitspraak deed: 'Religie is vergif.'

Tijdens de vijftiger jaren ontvluchtten duizenden Tibetanen de invoering van socialistische hervormingen in het oosten van Tibet. De vluchtelingen overspoelden Lhasa en dat maakte de relatie tussen de Tibetaanse regering en Peking steeds onhoudbaar. In 1959 brak er een opstand uit, veroorzaakt door de vrees dat een uitnodiging van het Chinese garnizoen in Lhasa aan de Dalai Lama zou leiden tot zijn ontvoering of erger. De Dalai Lama moest voor zijn leven vluchten. Sinds 1960 woont hij in Dharamsala, India, waar hij een regering in ballingschap heeft opgericht en een democratisch bestuursstelsel heeft opgezet voor de gemeenschap van in ballingschap verblijvende Tibetaanse vluchtelingen. Het gaat naar schatting om 125.000 Tibetanen. In ballingschap maakte de Tibetaanse gemeenschap in augustus 2011 een historische leiderschapswisseling en democratische hervormingen door. De Dalai Lama deed afstand van zijn politieke positie en er werd een democratisch gekozen regering geïnstalleerd. De Dalai Lama maakte deze keuze om te voorkomen dat de Chinese autoriteiten na zijn dood een kind aanwijzen als zijn reïncarnatie, zoals zij ook met de Panchen Lama hebben gedaan. De Dalai Lama blijft wel zijn rol vervullen als spiritueel leider van de Tibetanen.

In de traditie van Mahatma Gandhi en Martin Luther King Jr. is de Dalai Lama uitgegroeid tot een van de belangrijkste voorstanders van geweldloosheid en hij bepleit vreedzame oplossingen gebaseerd op tolerantie en wederzijds respect. Hiervoor heeft hij over de hele wereld bewondering verworven en werd hij in 1989 bekroond met de Nobelprijs voor de Vrede en in 2007 met de Amerikaanse Congressional Gold Medal.

De Chinese regering ziet ieder uiterlijk vertoon van eerbied voor de Dalai Lama als een vorm van 'separatisme' en degenen die oproepen om zijn terugkeer naar Tibet of die betrappt worden op het in bezit hebben van zijn afbeelding kunnen harde straffen van de Chinese autoriteiten tegemoet zien.

Chinese leiders voor het Potala-paleis in Lhasa

Wie leidt Tibet? China's leiderschap

Er is weinig betrouwbare informatie over welke individuen en instituties in de Volksrepubliek China uiteindelijk verantwoordelijk zijn voor het opstellen en uitvoeren van het overheidsbeleid in Tibet. China's complexe en gefractioneerde machtsstructuren zijn voor wat de Tibetaanse kwestie betreft vrijwel volledig ondoorzichtig. De betrokken overheids- en partijfunctionarissen van de Chinese Communistische Partij (CCP) hoeven op geen enkele wijze verantwoording af te leggen aan het Tibetaanse volk.

Tibet wordt nog steeds overheerst - zowel regionaal als in de relevante Partij en overheidskantoren in Beijing - door een hardvochtige conservatieve fractie. Die bestaat uit mensen die door de jaren heen hun carrière bijna volledig hebben gebaseerd op het 'anti-Dalai' en het 'anti-afscheiding' zijn. Zij hebben er dus belang bij dat iedere vorm van verzoening tussen de Chinese regering en de Dalai Lama voorkomen wordt. Hoewel dergelijke 'anti-Dalai'-houdingen de sleutel kunnen zijn tot het bevorderen van hun

eigen carrière, hebben deze vaak scherpe persoonlijke veroordelingen van de Dalai Lama de overgrote meerderheid van de Tibetanen ernstig vervreemd van het Chinese establishment in Tibet - lang voordat de groeiende sociale en economische marginalisering een rol speelden bij de Tibetanen.

Leiderschap van de Centrale Staat, Xi Jinping

Xi Jinping, als de president en, nog belangrijker, als Algemeen Secretaris van de Chinese Communistische Partij (CCP), heeft de eindverantwoordelijkheid voor zaken die Tibet aangaan. Zijn vader Xi Zhongxun had sterke connecties met Tibet en dit maakt president Xi tot iemand die een directe familieband met Tibet heeft. De oude Xi was, zoals verondersteld wordt, een liberaal gezind individu. Hoeveel hiervan invloed zal hebben op het formuleren van het beleid door Xi Jinping valt nog te bezien, aangezien hij weinig heeft geopenbaard over zijn visie op de fundamentele Tibetaanse kwestie. Xi Jinping heeft zich echter ingespannen om de Chinese maatschappij te zuiveren, met inbegrip van de bestrijding van corruptie en de hoop is dat hij uiteindelijk een meer realistische opvatting over de Tibetaanse kwestie zou kunnen innemen.

Op het centrale niveau is er naar men aanneemt een Communistische Partijgroep voor Tibet, met als voorzitter Yu Zhengsheng. Hij is een lid van het Politbureau en voorzitter van het Nationaal Comité van de Chinese People's Political Consultative Conference. Deze groep wordt verondersteld alle beleidsformuleringen te maken die aan Tibet gerelateerde zaken betreffen.

TAR partijsecretaris, Chen Quanguo

Chen Quanguo werd in augustus 2011 tot partijsecretaris van het comité van de Tibetaanse Autonome Regio (TAR) van de Chinese Communistische Partij benoemd. Hij is een etnische Han Chinees en afkomstig uit de provincie Henan. In februari 1976 trad hij tot de Communistische Partij toe. Zoals in het geval van zijn voorganger, werd Chens ambtstermijn gekenmerkt door een toenemend harde-lijn-beleid ten aanzien van het Tibetaanse volk, met name in de beoefening en binnen de instituties van het Tibetaans boeddhisme. Ondanks enkele wijzigingen in de toon gaat de vijandige retoriek tegen de Dalai Lama door.

In een artikel in de Partijkrant Qiushi ('De Waarheid Zoeken') in 2013 schetste Chen zijn visie op de situatie in Tibet en riep hij op tot een versterkte ideologische strategie om 'de vijandige krachten die hebben meegewerkt met de klik van de veertiende Dalai Lama' te bestrijden. Hij beschouwd Tibet als 'een sleutelgebied voor infiltratie en separatistische activiteiten en als het voornaamste slagveld voor sabotage en het veroorzaken van storingen'.

Leiding op lokaal niveau, gouverneur van de TAR, Lobsang Gyaltzen

In januari 2013 werd Lobsang Gyaltzen benoemd tot gouverneur van de TAR. Hij is een Tibetaan uit Oost-Tibet, geboren in 1957, en hij begon zijn carrière als leraar en later in de Communistische Jeugd Liga van China (CYLC). Hij is plaatsvervangend secretaris van het TAR Partijcomité en diende als een uitvoerend vicevoorzitter van de TAR-regering, directeur van het United Front Work Department van de TAR, en burgemeester van de stad Lhasa. Lobsang Gyaltzen heeft niets ondernomen dat kan wijzen op hoop voor echte verandering in Tibet.

Interessant is dat op dit moment de top drie posities in de Tibetaanse Autonome Regio, op de post van Partijsecretaris na die nooit door een Tibetaan is bekleed, in handen is van Tibetanen uit de regio Chamdo. Het zijn Pema Thinley die de Voorzitter is van het TAR Volkscongres; Phakpalha Geleg Namgyal (Chinees: Pagbalha Geleg Namgyai) die de Voorzitter is van de TAR People's Political Consultative Conference; en Lobsang Gyaltzen (Chinees: Losang Jamcan) de Gouverneur van de TAR. Op nationaal niveau is Jampa Phuntsok (Chinees: Qiangba Puncog), ook uit Chamdo, de Vicevoorzitter van het Nationale Volkscongres. (<http://weblog.savetibet.org/2013/03/19/it-is-now-the-chamdowas-dominating-the-tibetan-leadership-in-lhasa/>)

De United Front Work Department

Het United Front Work Department (UFWD) is het aangewezen orgaan om toe te zien op de uitvoering van het Tibet-beleid.

UFWD is een organisatie binnen het Centraal Comité van de CCP, die belast is om binnenlandse en buitenlandse 'niet-partij-groeperingen' en individuen te bereiken. De afdelingshoofden van UFWD hebben de delegatie van de Chinese regering geleid tijdens hun gesprekken met afgezanten van de Dalai Lama. Echter, gezien de betrokkenheid van personen van het United Front bij de uitvoering en aanmoediging van verdeeldheid en anti-Dalai Lama-activiteiten binnen en buiten de Tibetaanse gemeenschap, wordt er niet vriendelijk naar hen gekeken door het Tibetaanse volk.

De Central Tibet Work Coordination Working Group

Het belangrijkste orgaan van de CCP voor de coördinatie van het beleid in Tibet, de Centraal Tibet Work Coordination Working Group, staat onder meer bekend als de 'Central Coordination Group on the Struggle Against the Dalai-clique'. Er is publiekelijk zeer weinig over deze groep of over haar werkwijze bekend, en in de officiële pers van China wordt naar haar bestaan slechts incidenteel en zijdelings verwezen. De anciënniteit van de leden van de groep - die geen van allen Tibetanen zijn, en het brede spectrum aan belangen die door hun respectievelijke bureaus worden vertegenwoordigd,

suggereren dat de groep meer als een kanaal optreedt waarlangs het bestaande beleid wordt geëvalueerd en verfijnd voordat dit in Tibet ten uitvoer wordt gebracht, dan als een orgaan voor het daadwerkelijk initiëren en formuleren van beleid.

Tibet Work Forum

Het Vijfde Tibet Work Forum, gehouden van 18 tot 20 januari 2010, was de meest recente in een reeks van zeldzame strategiebijeenkomsten over Tibet, die tot nu toe slechts vijf keer zijn gehouden sinds de Chinezen Tibet hebben bezet in 1949-1950. De bijeenkomst werd bijgewoond door meer dan 300 van de hoogste Partijleiders en regerings- en militaire leiders van China. Het Vijfde Tibet Work Forum benadrukte plannen voor een 'sprong voorwaarts ontwikkeling', en het op een lijn brengen van het niveau van inkomsten en andere economische indicatoren met die in andere delen van de Volksrepubliek China. Voorgaande Tibet Work Forums hebben vaste vorm gegeven aan de Partijlijn wat betreft Tibet, wat bijzonder duidelijk was bij het Derde Tibet Work Forum in 1994, dat een agressieve strategie van integratie, versnelde economische ontwikkeling, en toegenomen politieke repressie uitstippelde na de grootschalige demonstraties van de eind tachtiger jaren. (Voor meer informatie zie het ICT-rapport 'Top-level meeting in Beijing sets strategy on Tibet', <http://www.savetibet.org/media-center/ict-news-reports/top-level-meeting-beijing-sets-strategy-tibet.>)

Oproerpolitie tijdens het Monlam Gebedsfestival in 2014 bij het Kumbum-klooster, Oost-Tibet

Religieuze onderdrukking

Het Chinese staatsbeleid betreffende religie wordt in Tibet op bijzonder hardhandige wijze door de Chinese regering geïmplementeerd. Het Tibetaans boeddhisme vormt een integraal element van de Tibetaanse identiteit en het Tibetaanse nationalisme. Daarom wordt het gezien als een potentiële bedreiging voor de eenheid van de Volksrepubliek China (VRC) en voor het gezag van de Chinese Communistische Partij (CCP), die eist dat de inwoners van de Volksrepubliek 'het moederland boven alles lief moeten hebben'.

De Chinese regering probeert aan de wereld het beeld over te brengen dat de regering tolerant staat ten opzichte van religie. In Tibet kan het lijken dat sommige kloosterinstellingen voorspoedig groeien en dat Tibetanen in de gelegenheid zijn om hun devotie tot uiting te brengen door middel van traditionele rituelen. De realiteit achter deze schijn is geheel anders. Kloosters die ooit duizenden monniken huisvestten, zijn nu gereduceerd tot een paar honderd bewoners. De belangrijkste verantwoordelijkheid van monniken en nonnen is niet langer de religieuze studie, maar zorgdragen voor de gebouwen en de toeristen.

Sinds voorjaar 2008 hebben de Chinese regering en de Communistische Partij hun beleid, en de daarmee samenhangende maatregelen, aangescherpt. Dat creëerde in heel Tibet de wrok en wanhoop, die hebben geleid tot protesten en tot de transformatie van het politieke landschap. Door het beleid en de campagnes van de Chinese regering en de CCP om de Tibetanen 'op te voeden' over hun verplichtingen om zich te schikken naar de eisen van hogerehand - die schadelijk zijn voor de Tibetaanse culturele identiteit en het Tibetaanse erfgoed - is de omvang van de onderdrukking van Tibetanen voor wat hun vrijheid van meningsuiting, godsdienst, vergadering en vereniging betreft nog verder toegenomen.

International Campaign for Tibet documenteerde deze trend van verscherpte controle over de religieuze beoefening en studie in Tibet als volgt:

- » Verontrustende inperkingen van de religieuze beoefening in de Tibetaanse Autonome Regio (TAR);
- » Intensivering van de 'patriottische opvoedingscampagnes' in religieuze instellingen, evenals in de burgermaatschappij, met name sinds maart 2008;
- » Een commitment van de Chinese regering om de bevoegdheden van de controlemechanismen van de CCP in religieuze instellingen te versterken;
- » Een hernieuwde vastberadenheid van de Chinese autoriteiten om hardhandig op te treden tegen de invloed van de Dalai Lama in Tibet;
- » De ernstige ondermijning van de traditionele systemen van het kloosteronderwijs;
- » Het toe-eigenen door de atheïstische Chinese overheid van de bevoegdheid om religieus onderricht te geven en gereïncarneerde lama's te identificeren;
- » Marteling en opsluiting van monniken en nonnen die weigeren de Dalai Lama af te zweren, die een afwijkende mening hebben of die op andere vreedzame wijze hun standpunten naar voren brengen.

Gedun Choekyi Nyima, door de Dalai Lama erkend als de 11^e reïncarnatie van de Panchen Lama, werd op 25 april 2014 25 jaar. De Panchen Lama is een van de belangrijkste religieuze leiders van Tibet en zijn verblijfplaats en welzijn blijven, sinds hij in 1995 samen met zijn ouders verdween, onbekend. Zijn verdwijning, en de daarop volgende installatie van een alternatieve kandidaat door Peking, is voor veel Tibetanen een symbool geworden voor de crisis waarin de overleving van hun religieuze cultuur in Tibet zich vandaag de dag bevindt.

De nieuwe beperkingen op de vaststelling en controle van gereïncarneerde lama's (tulku's) weerspiegelen het falen van de Partij om zich te verzekeren van de loyaliteit van de belangrijkste religieuze Tibetaanse leiders.

Voorbeelden van dergelijke religieuze leiders zijn de 17^e Karmapa en Arjia Rinpoche. Karmapa vluchtte in 2000 in ballingschap, nadat Peking probeerde om hem klaar te stomen als ‘patriottisch figuur’. Arjia Rinpoche, de toenmalige abt van een van de belangrijkste Gelugpa-kloosters in het oosten van Tibet, vluchtte in 2000 nadat Peking zijn goedkeuring verzocht voor Gyaltsen Norbu, de kandidaat voor de Panchen Lama van de Chinese autoriteiten. Beide religieuze leiders deden bij aankomst in ballingschap krachtige uitspraken over het gebrek aan religieuze vrijheden in Tibet.

De CCP, die atheïsme aanmoedigt, eist van haar burgers ‘Liefde voor vaderland, liefde voor religie’, met andere woorden, om het gezag van de Partij boven alles te eerbiedigen, boven alle zogenaamde ‘concurrerende loyaliteiten’. TAR partijsecretaris Zhang Qingli verklaarde zelfs dat de CCP de ‘echte Boeddha’ voor de Tibetanen is (Xinhuanet, 2 maart 2007). Politieke loyaliteit is een officiële voorwaarde voor registratie bij monastieke instellingen en om door de staat aangemerkt te worden als een ‘religieus persoon’. Dat is een omkering van de prioriteiten van praktiserende boeddhisten, wier focus in eerste plaats natuurlijk hun spirituele pad of religie is.

Het verkrijgen van een volledig religieuze opvoeding in Tibet blijft tegenwoordig moeilijk of is onmogelijk, vooral in Centraal-Tibet. Officieel steunt Peking de herleving van de traditionele Geshe-graad. Dit hoogste niveau van geleerdheid in de Gelugpa-school van het Tibetaans boeddhisme vereist meestal twintig jaar intense studie. In de praktijk heeft Peking maatregelen genomen om zowel de status van deze graad en de toegang tot leermeesters, als ook het verloop van de studie, te ondermijnen. Het omvat nu onderwijs in de marxistische theorie en het beleid van de CCP.

Als onderdeel van de aanscherping van de controle en regulering van de religieuze beoefening zijn de ‘patriottische heropvoedingscampagnes’ in Tibetaanse kloosters, nonnenkloosters en de samenleving in het algemeen opgevoerd. Dat gebeurde met name sinds de golf van protesten die Tibet vanaf maart 2008 overspoelde. Voor een volledig verslag van de protesten, zie het International Campaign for Tibet-rapport *A Great Mountain Burned by Fire: China's Crackdown in Tibet*.

Patriottische heropvoedingscampagnes worden door de CCP bij voorkeur gebruikt als een middel om door overreding, intimidatie en dwang verdere nationalistische protesten in Tibet te voorkomen. In aanvulling op de ‘*Liefde voor vaderland, liefde voor religie-campagnes*’, die de afgelopen jaren in kloosters worden uitgevoerd, richt de huidige campagne zich op de gewone burgers, vooral schoolkinderen. Het beoogt het gebruik van ‘estafette-teams’ en de werving van burgerwachten in lokale gemeenschappen met een volledige

dekking op plaatselijk niveau. Monniken en nonnen die zich verzetten tegen patriottisch onderwijs worden gemarteld en gevangen gezet.

De bevoegdheden van de Democratische Management Comités, die namens de Partij verantwoordelijk zijn voor het toezicht op religieuze instellingen, zijn versterkt. Zij hebben al langer de traditionele rol van de abten en gereïncarneerde lama’s in het beheer van kloosters, nonnenkloosters en tempels verdrongen.

De beklemmende sfeer is onderstreept door Zhang Qingli, Partijsecretaris van de TAR, die zijn voornemen heeft aangekondigd om de strenge politieke controle over de beoefening van het boeddhisme te intensiveren. Met gebruik van agressieve retoriek tegen de Dalai Lama, die doet denken aan het jargon tijdens de Culturele Revolutie, verwees Zhang Qingli naar een ‘strijd op leven en dood’ tegen de Dalai Lama en zijn ‘kliek. Hij beschreef de Tibetaanse religieuze leider als de ‘grootste hinderpaal voor het Tibetaans boeddhisme om een normale situatie te bereiken’.

Militarisering van het dagelijks leven in Tibet

Militarisering

‘Zoals ik in 2008 constateerde, heeft het militaire hardhandige optreden tegen Tibetaanse protesten de uitzonderingspositie van de Communistische Partij van China geïnstitutionaliseerd tot een staat van beleg, die niet op een specifieke vijand gericht is, maar op hele steden en districten (...) dat breidt de staat van beleg met een voorheen quasi-verborgen status (de incidentele onverstandige dissident) uit tot het dagelijks leven van iedereen.’ - **Tibetoloog**

Charlene Makley

Sinds Xi Jinping op 13 maart 2013 in China volledig de macht overnam, is vooral in gebieden in Tibet waar zelfverbrandingen of onrust plaatsvonden het hardhandige optreden toegenomen. Het beleid en de maatregelen die de Tibetaanse cultuur en religie ondermijnen, en die in de eerste plaats hebben geleid tot de protesten en de onrust, zijn aangescherpt. Tegelijkertijd is de ‘ondraaglijke onderdrukking’ geïntensiveerd, zoals een aantal zelfverbranders in hun laatste verklaringen vermeldden.

In 2014, tijdens de gevoelige periode van de herdenkingen van de 10 maart Volksoptstand in 1959 in Lhasa en van de protesten in 2008, waren de omvang van de militarisering en de intimiderende aanwezigheid van Chinese veiligheidstroepen duidelijk zichtbaar. Troepen verzamelden zich op dat moment in Lhasa en andere Tibetaanse gebieden als massaal machtsvertoon tijdens ‘oefeningen voor noodgevallen en stabiliteitshandhaving’.

Om hun slagkracht te tonen, lieten paramilitaire troepen middelen zien om zelfverbranders op te pakken. Dat gebeurde in een periode die voor de Tibetanen een sombere herinnering is aan meer dan 50 jaar onderdrukking.¹

In het kader van de systematische inspanningen van de Chinese autoriteiten om hun strategische doelstelling te verzekeren om Tibet in de Volksrepubliek China te assimileren, is getracht om een snelle troepenmacht in Tibet op te bouwen. Tegelijkertijd werd het Tibetaanse plateau afgegrensd van de rest van de wereld en werd de informatiestroom geblokkeerd.

Informatie over de reikwijdte en de omvang van de onderdrukking in Tibet komt echter via de sociale media naar buiten, zowel van moedige Tibetanen als van Chinese toeristen.

International Campaign for Tibet verzamelde honderden beelden en berichten van de Chinese microblogs site Sina Weibo. Door gebruikt te maken van een massabron die het perspectief toont van Chinese toeristen zijn de omstandigheden in Tibet te documenteren.²

‘Uit omheinde militaire gebieden komt Speciale Politie te voorschijn, ze rijden allemaal in grote gepantserde voertuigen,’ zette een Chinese toerist op Weibo.

Een andere waarneming: ‘Tawu, op het plein voerden sommige mensen een Tibetaanse dans uit, een groep Speciale Politie kwam op hen af, met geweren en oproerschilden in de hand, ze vormden rijen op het plein, zonder iets te zeggen keken ze ongeveer tien minuten toe... het leek alsof het een bloedbad kon worden.’

Terwijl door de Chinese staat gerunde media Tibet als idyllisch trachten te portretteren en Tibetanen als rustig en dankbaar, laten de Weibo-berichten een geheel ander beeld zien. Via sociale media hebben Chinese toeristen de

¹ Cited in her essay, *The Political Lives of Dead Bodies*, published in *Cultural Anthropology*, <http://culanth.org/fieldsights/95-the-political-lives-of-dead-bodies>

² ICT-rapport <http://www.savetibet.org/newsroom/has-life-here-always-been-like-this/>

realiteit van de militarisering onthuld, en de repressieve maatregelen die de regering in Tibet implementeert en probeert te verhullen door propaganda. Hun observaties zijn mogelijk omdat Chinese reizigers toegang krijgen tot Tibetaanse gebieden die buitenlandse diplomaten en journalisten niet mogen bezoeken.

In de door ICT verzamelde berichten drukken Chinese toeristen regelmatig hun verwarring uit en ook momenten van vrees over checkkosten en identiteitscontroles in Tibet. Een toerist zei: 'Ik bracht de afgelopen nacht in Litang door, de 4.000 meter straten in deze kleine stad waren vol met de Gewapende Volkspolitie, het bezorgt je een slapeloze nacht. Zij ondervinden dat hun mobiele telefoons en internetdiensten in Tibetaanse gebieden zijn uitgeschakeld. Het onthult de inspanningen van de regering om de Tibetaanse communicatie te blokkeren. 'Is het leven hier altijd zo geweest?' reflecteerde een andere toerist.

In Tibet behoren de sancties voor het delen van zelfs 'low-level'-informatie tot de ergste in de wereld, en bijna elke expressie van de Tibetaanse identiteit kan worden gebrandmerkt als 'crimineel' of 'splittisme'. Ondanks dat zoeken de Tibetanen manieren om de repressieve maatregelen in hun vaderland, die zoals blijkt zoveel Chinese bezoekers verontrusten, te documenteren.

In de weken voorafgaand aan het Tibetaanse Nieuwjaar in 2014 bleken tijdens het Mönlam Gebedsfestival troepenmachten in oproeruitrusting zich in grote getale te hebben verzameld bij een aantal van de belangrijkste kloosters op het Tibetaanse plateau. Clandestien via sociale media uit Tibet verzonden foto's tonen rijen witte poorten met veiligheidsscanners en rijen troepen in het Kumbum-klooster in Qinghai, ten zuidwesten van de provinciehoofdstad Xining. Pelgrims waren nauwelijks zichtbaar op de beelden, die meer leken op een gevoelige en zeer gemilitariseerde grenscontrolepost dan op een klooster dat door veel Chinese gelovige boeddhisten wordt bezocht om te bidden en onderricht te ontvangen.

Buiten de geïntensiveerde repressie begint zich een nieuw verhaal in Tibet vorm te geven - van veerkracht en sterkte van geest. Tibetanen zoeken naar manieren om zich te verzetten tegen de brute onderdrukking, om hun gemeenschappen en de kernwaarden van de Tibetaanse cultuur en nationale identiteit te beschermen.

Zo hebben bijvoorbeeld duizenden Tibetanen deze intimiderende rijen gewapende troepen genegeerd door gewoon samen te komen voor belangrijke gebedsceremonies bij grote kloosters. Anderen spraken moedig lokale ambtenaren aan over de verdwijning en marteling van jonge Tibetanen in

de gemeenschap. In het begin van 2014 verzamelden zich meer dan duizend Tibetanen voor een stille wake om de vrijlating te verzoeken van een gerespecteerde Tibetaanse lama, Khenpo Kartse, uit de gevangenis.

Tibetaanse monniken opgepakt na ureedzaam protest, Oost-Tibet

Marteling en Gevangenisstraf

‘Ze hebben voortdurend geprobeerd om verschillende methoden te gebruiken om mij anderen te laten verraden... . Elke ondervraging wekte een ander soort angst in mij op. Op een dag midden tijdens een verhoor dacht ik, in plaats van dit te verduren, zou het beter zijn om door een kogel te worden gedood.’ – **Jamyang Kyi**, Tibetaanse schrijfster, zangeres en omroepster in Qinghai, 1 april 2008

De protesten uit ongenoegen over de Chinese onderdrukking in Tibet en het uitspreken van steun voor de Dalai Lama leidden tot hardhandig Chinees optreden tegen het Tibetaanse volk. Deze gebeurtenissen in het voorjaar van 2008 brachten een intens klimaat van angst teweeg. In de nasleep van de protesten werd de onderdrukking door de Chinese overheid opgevoerd tot een niveau dat niet meer in Tibet was voorgekomen sinds de Culturele

Revolutie. De autoriteiten gingen actief op zoek naar hen die betrokkenen waren bij de onrust en hielden duizenden Tibetanen aan. Zonder eerlijk proces werden strenge straffen opgelegd en werden martelmethoden toegepast om hen die zich tegen de staat durfden uit te spreken het zwijgen op te leggen. Voor een verslag van de gebeurtenissen van maart 2008 en de daaropvolgende repressie zie de International Campaign for Tibet-rapporten: ‘*Tibet at a Turning Point*’ en ‘*A Great Mountain Burned by Fire*’.

Hoewel de maanden na maart 2008 in Tibet een toename te zien gaven van gevallen van marteling en gevangenschap verschilden de gehanteerde methoden, afgezien van hun omvang, weinig van de Chinese gevangenschap en marteltactieken die plaats hebben gevonden sinds de Chinese regering in 1949 Tibet is binnengevallen.

In heel Tibet worden vreedzame demonstranten, die politiek afwijkende meningen verkondigen of ‘reactionaire’ standpunten waarin zij ‘separatisme’ bepleiten, meestal onmiddellijk geconfronteerd met een hardhandige behandeling door de Chinese veiligheidsdienst. Daarbij gebruikt de Chinese regering een steeds systematischere aanpak om Tibetanen het zwijgen op te leggen.

Het disrespect dat de Chinese autoriteiten tonen voor de rechtsstaat doet geen recht aan de rechten van Tibetanen die gevangen zitten. Gevangenen hebben vaak geen toegang tot advocaten van hun keuze, worden gedwongen bekentenissen af te leggen, en hen worden vaak eerlijke en openbare processen onthouden. Een van de belangrijkste karakteristieken na maart 2008 is de omvang van het aantal verdwijningen. In 2009, een jaar na de protesten, sliepen sommige Tibetanen in Lhasa nog steeds in hun kleren, bang voor marteling en gevangenschap en om in het holst van de nacht van hun bed gelicht te worden. Deze nachtelijke aanhoudingen gebeurden grootschalig op het hele Tibetaanse plateau en ze zijn in strijd met de aanmeldingsplicht voor procedures in de Chinese ‘*Criminal Procedure Law*’. Veel Tibetanen zijn naar ver van hun woonplaats gelegen gevangnissen overgebracht en hun familieleden hebben vaak geen idee of ze nog leven of dood zijn.

De belangrijkste detentiecentra in de Tibetaanse Autonome Regio zijn de Drapchi Gevangenis, de Lhasa Gevangenis en de Chushur Gevangenis. Zij liggen allemaal in of in de buurt van Lhasa. Alle Tibetaanse Autonome Prefecturen hebben ‘gevangnissen’, en ook andere detentiecentra waaronder ‘de hervorming door arbeid-kampen’ en de detentiecentra van het Public Security Bureau (PSB). Van de zwaar bewaakte locatie in Chushur is bekend dat de omstandigheden in deze gevangenis slechter zijn voor politieke gevangenen. Zelfs stringenter dan Drapchi - een gevangenis

die berucht is om zijn slechte behandeling van gedetineerden en waar de meeste politieke gevangenen werden vastgehouden voor hun overplaatsing naar Chushur in 2005. Na gevangennamen worden de meeste gedetineerden gemarteld door de Chinese autoriteiten om bekentenissen af te dwingen, om hen die afwijkende politieke meningen ten toon spreiden te straffen, of om gevangenen te dwingen de Communistische Partij te aanvaarden als de leidende autoriteit in Tibet. Vanwege het grote aantal aanhoudingen sinds maart 2008 zijn andere detentiecentra gebruikt om gevangenen onder te brengen, vooral in Lhasa. Op een gegeven moment werden gedetineerden in Lhasa vastgehouden in het nieuwe treinstation, alsook in een 'black jail' in een militair kamp dat bekend staat als Pating.

Tibetanen die in detentie werden geplaatst tijdens het hardhandige optreden na de demonstraties van maart 2008 zijn volgens talrijke betrouwbare ooggetuigenverslagen met extreme bruutheid behandeld. Martelingen tijdens de periode in voorhechtenis zijn vaak het wreedst. Dan zijn de inspanningen gericht op het uitlokken van 'bevredigende' schuldbekentenissen. Sommige Tibetanen hebben ernstige psychische stoornissen na vrijlating, anderen zijn niet in staat om te lopen of spreken, of hebben gebroken of ontwrichte ledematen. Enkele van de meest voorkomende martelmethoden omvatten: elektrische schokken met veestokken in de omgeving van onder meer de mond, ogen en genitaliën; schoppen en slaan; het onthouden van slaap en voedsel; seksueel geweld; blootstelling aan extreme hitte of kou; stressvolle houdingen; en voor lange tijd moeten staren naar de zon. Vormen van psychologische marteling bestaan uit ernstige vernedering, doodsbreedreigingen, eenzame opsluiting, schijnexecuties, en het dwingen van het slachtoffer om te kijken naar de marteling van andere gevangenen.

Na zulke martelingen zijn gedetineerden vaak ernstig getraumatiseerd en in zorgwekkende lichamelijke toestand. De gevolgen van marteling houden vaak lang aan, en leiden bij het slachtoffer vaak tot blijvende hersenbeschadiging, doofheid, verlamming of chronische pijn. Als een slachtoffer sterft in gevangenschap, voeren de autoriteiten vaak ziekte of zelfmoord als reden op om beschuldigingen van mishandeling of wangedrag af te wentelen. Functionarissen laten gevangenen vaak op de rand van de dood vrij om beschuldigingen dat zij tijdens gevangenschap stierven te vermijden. Veel Tibetanen overleden kort na hun vrijlating en vanwege de ondragelijke omstandigheden plegen ook Tibetanen zelfmoord. Pogingen om na vrijlating in eigen levensonderhoud te voorzien zijn moeilijk, omdat een status als formele ex-politieke gevangene werkgevers vaak afschrikt en de mogelijkheden van voormalige gevangenen om te werken worden gehinderd door een handicap als gevolg van marteling. Veel van deze voormalige

gevangenen, en degenen met wie zij contact hebben, staan onder constant toezicht, waardoor hun situatie zo ondraaglijk en onhoudbaar wordt dat velen hun leven riskeren door te vluchten naar India.

Getuigenverklaringen van Marteling

'Gedetineerden werden onderworpen aan hardhandige mishandeling en hun voornaamste gewrichten - handen en benen - werden vaak uit de kom getrokken zodra ze in hechtenis werden genomen. Daarna werden ze gedwongen dagenlang in een knielende houding te blijven, terwijl bloed uit hun lichaam droop. Ze werden vanaf de eerste dag iedere dag onderuraagd. Tijdens het verhoor werden ze gedwongen te knielen en hun hoofd te buigen. [...] Gedetineerden, ongeacht of zij een misdaad hadden begaan of niet, werden op deze wrede en onmenselijke manier behandeld. Zij die in staat van beschuldiging werden gesteld, stond nog brutere marteling te wachten, waaronder het door de nagels steken van bamboe, het strak vastbinden van vingers, en slaan.' – Tibetaanse getuige van de demonstraties van maart 2008 en de nasleep, na in ballingschap te zijn gevlucht.

'We hoorden een heleboel dingen. Veel mensen hadden armen of benen gebroken of hadden schotwonden, maar ze werden niet naar het ziekenhuis gebracht. Ze waren daar samen met ons. Het was echt verschrikkelijk. Ik kan niet geloven dat we in de 21e eeuw zijn. [...] Sommige mensen hadden hun ribben gebroken. Een man kreeg een vuistslag op zijn [rechter] oog, en het was gezwollen en zwart en blauw, erg slecht. Mensen hadden hun tanden gebroken, dit zijn slechts voorbeelden. Veel verschrikkelijke dingen zijn gebeurd.' – Een naar een vriend in ballingschap gestuurd verslag van een jonge Tibetaanse man

International Campaign for Tibet beveelt de Chinese autoriteiten, als ondertekenaar van het VN-Verdrag tegen Marteling, aan:

- » Directe en onvoorwaardelijke vrijlating van hen die enkel en alleen gevangengenomen zijn voor deelname aan vreedzame uitingen van meningen - zoals gewaarborgd in artikel 35 van de Chinese grondwet;

- » Rekenschap af te leggen voor allen die gedood zijn of vermist worden, en informatie te verstrekken zoals de namen, verblijfplaatsen en ten laste gelegde beschuldigingen;
- » Er zorg voor te dragen dat alle gedetineerden direct toegang krijgen tot familieleden, tot eventuele noodzakelijke medische behandeling, advocaten van hun keuze en juridische documenten in de Tibetaanse taal, en dat ze worden behandeld in volledige overeenstemming met het Verdrag tegen Foltering en andere Wrede, Onmenselijke of Onterende Behandeling of Bestrafing, waarbij de Volksrepubliek China verdragspartij is.

Tibetaanse demonstranten tijdens de golf van protesten in Tibet in 2008

Protesten en hardhandig optreden

Transformatie politieke landschap sinds maart 2008

April 2008, Tibet. Nomaden te paard galopperen langs een ruig pad naar een klein stadje, een monnik heeft zijn vuist opgeheven in de lucht en roept: 'Breng de Dalai Lama terug naar Tibet.' De menigte om hem heen roept instemmend. Het wazige beeld verplaatst zich, en we zien Tibetanen een rode Chinese vlag neerhalen, en de verboden Tibetaanse nationale vlag hijsen, twee sneeuwleeuwen geflankeerd door het Himalaya gebergte.

Het dappere protest van de nomaden en monniken van Amchok Bora in Oost-Tibet (die, behalve in China, op YouTube kan worden bekeken) is een van

de bepalende beelden van de protesten, die het Tibetaanse plateau sinds 10 maart van 2008 overspoelden, toen honderden monniken in Lhasa de straat op gingen. Deze vloedgolf van protesten is de belangrijkste opstand tegen de Chinese overheersing in Tibet geweest in meer dan een halve eeuw en heeft op dit moment nog onbekende gevolgen voor de Chinese regering in Tibet. In de maanden direct na maart 2008 vonden in tenminste 52 locaties op provinciaal niveau in Tibetaanse gebieden van China een of meer protesten plaats, evenals in Chengdu (de hoofdstad van de provincie Sichuan), Lanzhou (de hoofdstad van de provincie Gansu), en Peking, waar Tibetaanse studenten een stille wake hielden voor hen die gewond raakten of gedood werden bij het hardhandige Chinese optreden.

Een nieuwe cyclus van protesten is opgelaaid door de repressie, die volgde op de protesten in maart 2008 en door het invoeren van een geïntensiverde 'patriottische heropvoedingscampagne', die een belofte van trouw aan de Chinese regering en het afzweren van de Dalai Lama vereisen. Een voorbeeld van de repressie is dat in mei 2008 meer dan tachtig nonnen werden opgesloten in het Tibetaanse gebied Kardze (Chinees: Ganzi), Sichuan, vanwege een vreedzaam protest tegen de gewelddadige onderdrukking en omdat ze opriepen tot de terugkeer van de Dalai Lama naar Tibet. Ondanks de nog steeds van kracht zijnde repressieve onderdrukking en de harde straffen voor andersdenkenden zijn Tibetanen sinds de eerste opstand consequent doorgeshaan met protesten. Sinds 2008 vonden ongeveer driehonderd protesten plaats.

De protesten in het voorjaar van 2008 en de voortdurende onvrede onthullen de mislukking van het Tibet-beleid van de centrale overheid. Peking heeft tientallen jaren van onbelemmerde controle in Tibet gehad om goed bestuur in te voeren in overeenstemming met de culturele prioriteiten van het Tibetaanse volk. Welke maatstaf dan ook gehanteerd wordt, ze is daar niet in geslaagd. Terwijl Peking haar aanpak uit het tijdperk van de Culturele Revolutie in het grootste deel van China achter zich heeft gelaten, heeft zij in Tibet een nieuw harde lijn beleid ingesteld met als doelwit de Tibetaanse boeddhistische identiteit en de meest zichtbare leiders daarvan. Patriottisch onderwijs is een instrument geworden voor het verspreiden van de overheidspropaganda, de Tibetaanse taal is gedegradeerd in gebruik en vervangen door Mandarijn Chinees, en er is een toenemende instroom van Chinese migranten, die de Tibetaanse bevolking verder marginaliseren. Dit alles heeft kunnen plaatsvinden door het ontbreken van waarborgen die de Tibetaanse middelen van bestaan en het kwetsbare milieu kunnen beschermen.

In het voorjaar van 2008 werd er voor het Tibetaanse volk een breekpunt bereikt en, terwijl Tibetanen hun leven riskeerden om hun standpunt kenbaar te maken, stuwden ze Tibet naar de top van de internationale nieuwsagenda.

Ze dwongen regeringen en staatshoofden Tibet te zien als een internationaal probleem, alleen oplosbaar met politieke middelen. De boodschap van de Tibetaanse protesten was: de Dalai Lama, en niet de Chinese overheid, vertegenwoordigt de Tibetaanse belangen.

De Chinese overheid heeft op de protesten gereageerd met een enorme troepeninzet op het Tibetaanse plateau. Monniken en nonnen waren het belangrijkste doelwit en kloosters werden afgesloten en omringd door gewapende soldaten. Duizenden Tibetanen uit alle lagen van de bevolking zijn verdwenen. In minder dan zes maanden na de eerste opstand was uit bijna ieder Tibetaans gezin iemand verdwenen in Lhasa. De Chinese autoriteiten zijn ook begonnen met het vervolgen van Tibetaanse intellectuelen en kunstenaars, die - ondanks de risico's - in hun uitlatingen hun Tibetaanse identiteit hebben uitgedragen in de culturele ervaring die volgde op de protesten.

Toch lijkt van de bijna 300 protesten op het Tibetaanse plateau, sinds monniken uit Lhasa op 10 maart 2008 hun vreedzame protest voerden, alleen de uitbarsting op 14 maart in Lhasa te zijn uitgelopen op ernstig geweld. Zeker, er waren andere incidenten die hebben geleid tot schade aan particulier eigendom en die gericht waren tegen politiebureaus of andere symbolen van aanwezigheid van de Chinese overheid in Tibet. Zo zijn er bijvoorbeeld duizenden Chinese vlaggen van palen afgerukt en vernietigd. Van officiële zijde of andere bronnen zijn er geen waarneembare aantallen Tibetanen of politie en ander personeel van veiligheidsdiensten gemeld die gewond of gedood zijn in de protesten. Tibetaanse bronnen hebben echter geschat dat meer dan 200 Tibetanen door beveiligingspersoneel zijn gedood tijdens het hardhandige optreden.

In de weken en maanden na de protesten heeft de Chinese regering een groot deel van Tibet van de buitenwereld afgesloten. Slechts een klein aantal buitenlandse journalisten en toeristen mocht naar binnen tot na de afsluiting van de Olympische Spelen in Peking in augustus 2008 en een reeks gevoelige herdenkingen - met inbegrip van de 50ste herdenking van de mislukte opstand in Lhasa op 10 maart 1959 en de 50ste 'viering' van de Chinese overheersing in Tibet, die de Chinese overheid herdacht met de 'Slaven Emancipatie Dag' op 28 maart 2009. Ten tijde van deze gevoelige data, lanceerde de Chinese overheid een 'harde aanpak'-campagne, en stationeerde ongeveer 700.000 agenten van de People's Armed Police in Tibet om de orde te bewaren. De Tibetanen zetten echter hun protesten voort, met meer passieve vormen van verzet, waaronder een landbouwboycot en een campagne om Losar (Tibetaans Nieuwjaar) niet te vieren als rouw voor Tibetanen, die gedood werden tijdens de 2008 protesten en de hardhandige onderdrukking.

Tibet staat op een keerpunt in haar geschiedenis en de toekomst van het Tibetaanse volk staat op het spel. Het Chinese leiderschap moet nadenken over het falen van haar strategie voor Tibet en de mate waarin de Tibetaanse klachten voortkomen uit een diepgeworteld gevoel van nationale identiteit en vervreemding. Het is op lange termijn in het belang van China om haar rol te erkennen in de dynamiek die geleid heeft tot de huidige instabiliteit op het Tibetaanse plateau.

De internationale gemeenschap heeft een belangrijke rol te spelen door ervoor te zorgen dat de Chinese regering volledige verantwoording aflegt over de protesten in het voorjaar van 2008 en de gevolgen daarvan, en vooruitgang boekt in een inhoudelijke, zinvolle dialoog met de enige legitieme vertegenwoordiger van het Tibetaanse volk, de Dalai Lama. Tibetanen hebben hun leven op het spel gezet voor niets minder dan dat.

Voor een volledig verslag van de protesten in het voorjaar van 2008 en het hardhandige optreden dat daarop volgde, zie de International Campaign for Tibet-rapporten *'Tibet at a Turning Point'* en *'A Great Mountain burnt by Fire'*.

De 20-jarige Kirti-monnik Lobsang Palden stak zichzelf op 16 maart 2014 in brand in Ngaba, Oost-Tibet

Zelfverbrandingen

'Jezelf door vuur verbranden, is om te tonen dat wat iemand zegt van het allergrootste belang is' – Vietnamese boeddhistische monnik Thich Nhat Hanh, in een brief aan Dr. Martin Luther King, in 1965

In een door angst voor onderdrukking en het afgescheiden zijn van de verbannen Dalai Lama gedreven daad staken meer dan 131 Tibetanen zich in Tibet in brand. Dit is een van de grootste golven van zelfverbranding als politiek protest wereldwijd in de afgelopen 60 jaar.¹

In februari 2000 was de Kirti-monnik Tapey de eerste Tibetaan die zichzelf in Tibet in brand stak. Nadat een gebedsceremonie door de autoriteiten werd geannuleerd, liep hij zijn klooster uit en stak hij zichzelf in brand. Sinds

¹ ICT-documentatie over zelfverbrandingen: <http://www.savetibet.org/resources/fact-sheets/self-immolations-by-tibetans/>. Zie ook het ICT-rapport *Storm in the Grasslands: Self-immolations in Tibet and Chinese policy* op: <http://www.savetibet.org/storm-in-the-grasslands-self-immolations-in-tibet-and-chinese-policy/>

zijn zelfverbranding hebben een 19-jarige studente, een weduwe en moeder van vier kinderen, de grootvader van een belangrijke gereïncarneerde lama, begin twintigjarige monniken, nomaden en leken uit alle lagen van de bevolking zichzelf in brand gestoken.

Er vond een escalatie van de zelfverbrandingen in Tibet plaats tijdens en na het Chinese partijcongres in november 2012 – een eenmaal-in-een-decennium voorkomende leiderschapstransitie – die een toename markeerde in de frequentie van de zelfverbrandingen. Er is ook een bredere geografische spreiding, met clusters van zelfverbrandingen in bepaalde gebieden zoals Rebkong in Qinghai, Labrang in Gansu en Ngaba in Sichuan.

Hoewel de zelfverbrandingen uiterst controversieel zijn, is de overweldigende respons van Tibetanen ten opzichte van personen die zichzelf in brand hebben gestoken er één van respect en mededogen. De pogingen van de autoriteiten om mensen tegen hen op te zetten, zijn uitgedraaid op een overduidelijke mislukking. Vele duizenden Tibetanen verzamelden zich om te bidden en hun respect te betuigen aan hen die zichzelf in brand staken, en veel van de zelfverbrandingen werden gevolgd door vreedzame protesten door Tibetanen uit alle sectoren van de samenleving.

De reacties van de Tibetanen in Tibet op de zelfverbrandingen tonen zowel het belang van de acties als ‘statements’ als het belang van het ontwikkelen van een vastberaden gevoel van Tibetaanse solidariteit en eenheid in Tibetaanse gebieden. Een Tibetaan beschreef de impact van de zelfverbrandingen onder Tibetanen in Tibet als ‘onmetelijk’.

Terwijl de Chinese regering heeft geprobeerd de zelfverbrandingen te bagatelliseren, leggen ze de crisis in het Tibet-beleid van de leiders in Beijing bloot. De zelfverbrandingen zijn een dramatische en zichtbare weerlegging van de bewering van de Chinese Communistische Partij dat zij het leven van Tibetanen heeft verbeterd en ze zijn een directe uitdaging voor de legitimiteit van de Partij in Tibet. Hoewel de Chinese regering heeft getracht de Dalai Lama en ‘krachten van buitenaf’ de schuld te geven van de zelfverbrandingen, erkent de internationale gemeenschap, evenals een aantal wetenschappers en internetburgers in China zelf, dat deze dramatische ontwikkelingen in Tibet de veelzeggende mislukking van het Chinese beleid weergeven, dat aangepakt moeten worden.

De Chinese regering heeft op de zelfverbrandingen gereageerd met een intensivering van de militaire opbouw in Tibet en het versterken van juist die beleidsmaatregelen en benaderingswijzen, die de oorzaak zijn van deze gebeurtenissen, zoals de agressieve campagnes tegen loyaliteit aan de

Dalai Lama. De door de Chinese Communistische Partij gevreesde uitholling van het gezag en de criminalisering van zelfverbrandingen leidt ook tot vergeldingsacties tegen familieleden, vrienden of kloosters, die in verband worden gebracht met degenen die zichzelf in brand hebben gestoken. Dit zet een vicieuze spiraal in gang, waarin meer mensen bereid zijn om zichzelf in brand te steken vanwege de onderdrukkende omstandigheden.

‘Wij zijn geen terroristen, wij zijn boeddhisten, dus we gaan andere mensen geen kwaad berokkenen.’ – Ongeïdentificeerde monnik in Ngaba, sprekend in clandestien interview²

Er schijnt een direct verband te zijn tussen de zelfverbrandingen en een geïntensiverde campagne in Tibet tegen de Dalai Lama, samen met de agressieve uitbreiding van wettelijke maatregelen die de staatscontrole over de Tibetaanse religie en cultuur aanscherpen. Dit is met name duidelijk na het opleggen van steeds meer beperkende maatregelen in de oostelijke Tibetaanse gebieden van Amdo en Kham, waar de meeste zelfverbrandingen plaatsvonden.

Vanaf 1994 lanceerden de Chinese autoriteiten een uitzonderlijke agressieve campagne tegen de Dalai Lama, met inbegrip van verbodsbepalingen op het vertonen van foto’s van de Dalai Lama en de eis aan monniken en nonnen om de Dalai Lama af te zweren. Terwijl het beleid voor het eerst geïmplementeerd werd in de Tibetaanse Autonome Regio (TAR), werd het geleidelijk opgelegd in de oostelijke gebieden van het Tibetaanse plateau, waar voorheen meer ruimte en gelegenheid was voor Tibetanen om zich te uiten en hun religie te praktiseren in vergelijking met de TAR.

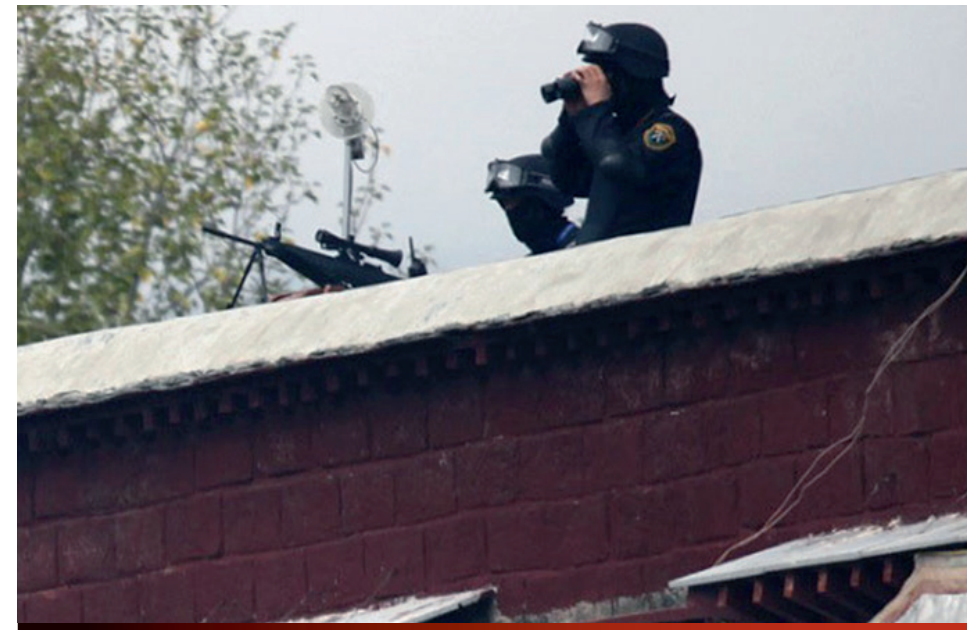
Veel Tibetanen die zichzelf in brand hebben gestoken, hebben getracht om de godsdienstige context van hun daden te onderstrepen. Sommige van hen zijn gestorven met hun handen gevouwen in gebed, terwijl veel van hen die zichzelf in brand staken dat deden naast een stoepa (relikschrijn), klooster of nonnenklooster.

Terwijl individuele redenen voor de zelfverbrandingen uiteindelijk onbekend zijn, hebben praktisch alle Tibetanen die zichzelf in Tibet in brand hebben gestoken een wens geuit voor de terugkeer naar Tibet van de Dalai Lama en voor vrijheid.

² Sky Television News, UK, March 6, 2012

De ongekende golf van zelfverbrandingen in Tibet signaleert de noodzaak van een fundamenteel nieuwe aanpak in Tibet. De Chinese regering moet onmiddellijk maatregelen nemen om de huidige noodsituatie in Tibetaanse gebieden aan te pakken. Regeringen en de internationale gemeenschap moeten hun inspanningen met andere gelijkgestemde landen coördineren en expliciet de Chinese regering oproepen om het beleid in Tibet, dat de Tibetaanse cultuur, religie en identiteit bedreigt en de kernoorzaak is van de huidige crisis, aan te pakken. De internationale gemeenschap moet de Chinese leiders ook aanspreken op de militaire opbouw en op het beperken van de dominantie van het veiligheidsapparaat. Dat zijn factoren die de gevaren in Tibet intensiveren, waardoor het risico op meer zelfverbrandingen toeneemt.

De Chinese regering moet het belang van de Dalai Lama voor het Tibetaanse volk erkennen en zijn cruciale rol in de toekomst van Tibet, en moet als zaak van urgentie een bredere en meer substantiële dialoog aangaan met Tibetaanse vertegenwoordigers. De internationale gemeenschap moet haar aanpak over Tibet opnieuw evalueren, als een kwestie gekoppeld aan Aziatische en mondiale veiligheid, van toenemende geopolitieke betekenis.

Chinese paramilitair op een dak in Lhasa in 2009.

China's controle over Informatie

De Chinese overheid gebruikt een mix van propaganda, desinformatie en repressie om de vrije meningsuiting in Tibet te onderdrukken en een positief beeld van haar optreden in Tibet aan de buitenwereld te presenteren. In de gehele Volksrepubliek China oefenen de Chinese autoriteiten een grote mate van controle uit over informatiestromen. In april 2010 probeerde de Chinese regering door een herziening van haar 'State Secrets Law' om haar greep op informatie te versterken door bepalingen op te nemen die specifiek zijn toegespitst op het belemmeren van de informatievrijheid door middel van informatie- en communicatietechnologieën. Hoewel de Chinese regering niet openlijk toegeeft dat het censuur toepast op het internet is dit algemeen bekend bij het Chinese publiek. Uit vrees voor represailles wordt vaak zelfcensuur betracht en worden websites vermijdt met onderwerpen zoals democratie, de Dalai Lama en het incident op het Tiananmenplein in 1989. Staatscensuur en de onderdrukking van de vrije meningsuiting zijn wijd verspreid over de gehele Volksrepubliek China.

Ondanks de beloften in de aanloop naar de Olympische Spelen aan de internationale gemeenschap en het Internationaal Olympisch Comité voor vrije toegang van de pers dwongen Chinese functionarissen in het voorjaar en de zomer van 2008 in Tibet een 'media blackout' af. Daardoor verkreeg slechts een select aantal, op de voet gevolgde, delegaties toegang tot vooraf bepaalde gebieden in Tibet. Ondanks deze beperkingen bleven Tibetanen zich uitspreken, en riepen sommige Tibetanen tijdens deze door de overheid georganiseerde persreizen op tot respecteren van de mensenrechten en de terugkeer van de Dalai Lama.

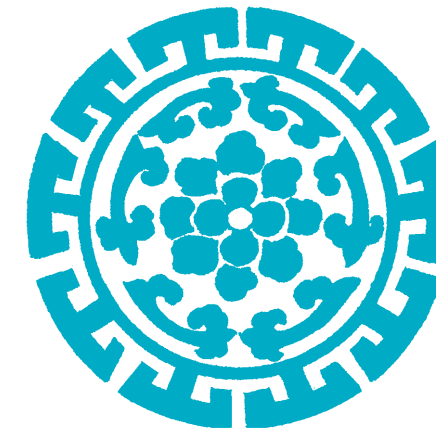
Zonder vrije toegang van de media tot Tibet en door het streng straffen voor het verspreiden van laagdrempelige informatie - zoals het simpelweg voeren van een telefoongesprek met een vriend buiten Tibet of het verzenden van een e-mail - is het moeilijk om een nauwkeurig beeld van de situatie ter plekke te krijgen. Na de demonstraties in maart 2008 veroordeelden de autoriteiten een Tibetaanse vrouw van in de dertig tot vijf jaar gevangenisstraf voor het via de telefoon en internet doorgeven van nieuws over de situatie in Tibet aan de buitenwereld.

De behandeling van de demonstraties in maart 2008 door de Chinese media was een duidelijk voorbeeld van het beleid van de Chinese regering om de berichtgeving te vervormen om zo aan haar eigen belangen tegemoet te komen. Naast informatiecensuur op het internet werden televisie-items en gedrukte persberichten bewerkt in overeenstemming met de partijlijn. Na de demonstraties in Tibet in maart 2008 werd de meeste internetberichtgeving die onbewerkt beeldmateriaal toonde van de gebeurtenissen in China en Tibet geblokkeerd. Dat was met uitsluiting van door de staat goedgekeurde stukken, die gebruikt werden om de onrust af te schilderen als 'gewelddadige rellen'.

Op een vergelijkbare manier riepen functionarissen in een richtlijn van het Propaganda Departement in betrekking tot de Chinese berichtgeving over de aardbeving in de Tibetaanse plaats Yushu in april 2010 journalisten op om alleen over de aardbeving te praten in 'wetenschappelijke termen'. Ze mochten geen kritiek leveren op het bureau dat zich bezig houdt met het voorspellen van aardbevingen, zich niet te veel te richten op de inspanningen van boeddhistische monniken om de slachtoffers te helpen of extra verslag doen over de verzoeken om donaties van het staatsbedrijf CCTV.

Los van het censureren van de pers breiden de Chinese autoriteiten hun inspanningen uit naar doelgroepen buiten China om de internationale opinie over hun acties in Tibet te beïnvloeden. Het Tibetaanse Paviljoen op de Expo 2010 in Shanghai richtte zich op het 'Nieuwe Tibet, Beter Leven' en uitingen van het 'patriottisme van het Tibetaanse volk' en het 'succes

van ontwikkelingsprojecten', zoals de Qinghai-Tibet spoorweg, speelden een belangrijke rol. De demonstraties van 2008 en tal van onafhankelijke rapporten getuigen echter van een heel andere werkelijkheid. Een belangrijk onderdeel van het propagandabeleid van de Chinese overheid vormen de officiële staatsdelegaties van Tibetologen die naar westerse landen reizen om de Chinese ontwikkelingsinspanningen in Tibet uiteen te zetten en om de Dalai Lama te belasteren als een reactionaire, staatsgevaarlijke separatist. Deze delegaties nodigen westerlingen vaak uit om 'zelf te gaan kijken', hoewel de Chinese regering verzoeken van de pers en regeringsdelegaties voor volledige toegang om Tibet te bezoeken meestal afwijst.

Tibetaanse schoolkinderen en studenten protesteren tegen het verbieden van de Tibetaanse taal in het onderwijs, Oost-Tibet.

Onderwijs

Ondanks de jarenlange investeringen door de Chinese regering in het kader van de 'Western Development Strategy' wordt de meerderheid van de Tibetanen in Tibet, zowel sociaal als economisch, op een achterstand gezet door de gebrekkige onderwijsvoorzieningen. De overheidsinvesteringen die naar Tibetaanse gebieden vloeien, hebben voor een groot deel het fundamenteel belang van onderwijs overgeslagen. Dat resulteerde in een graad van anal-fabetisme van meer dan 45% onder Tibetanen, waardoor hun vermogen om actief deel te nemen aan hun eigen samenleving afneemt.

Het eerste formele onderwijssysteem ontwikkelde zich in Tibet rond de zevende eeuw met de introductie van kloosters als een geïnstitutionali-seerde vorm van religieus onderwijs. In het begin van de 20e eeuw werd als onderdeel van onderwijsvernieuwingen de eerste groep Tibetaanse studen-ten naar het buitenland gestuurd voor scholing in Engeland. Na de Chinese invasie van Tibet waarborgden bepalingen in de '17 Punten Overeenkomst' van 1951 om de Tibetaanse opleidingsmogelijkheden uit te breiden.

In de meer dan 60 jaar Chinese overheersing in Tibet zijn weinig van deze beloften in vervulling gegaan. De kloof tussen opgeleide Chinezen die in Tibet wonen en de Tibetaanse armen in de steden en het platteland heeft zich in grote mate uitgebreid. Op papier is het aantal onderwijsinstellingen toegenomen. Zoals aangegeven in het Tibet Statistisch Jaarboek waren er in 2005 in de Tibetaanse Autonome Regio (TAR) 886 basisscholen met 326.952 studenten en 110 reguliere middelbare scholen met 135.888 leerlingen. De kwaliteit van het onderwijs lijkt echter weinig voordeel te bieden aan Tibetaanse kinderen. Volgens de eigen statistieken van de Chinese autori-teiten was het analfabetisme in de TAR in 2005 over het geheel 45% - bijna de helft van de bevolking. Dit cijfer was iets toegenomen ten opzichte van 44% in 2004, wat aangeeft dat de investeringen in de TAR en andere delen van Tibet weinig of niets doen voor het basisonderwijs.

De Chinese wet bepaalt dat de kosten moeten worden gedragen door de lagere overheden. Dat creëert problemen voor arme provincies, deze kunnen het zich zelden veroorloven om de bouw en het onderhoud van een school te betalen. Ondanks de officiële nadruk op het verband tussen onderwijs en armoedebestrijding is onderwijs in de TAR consequent onder gefinancierd, zodat het analfabetisme (over het geheel 45%) sterk afwijkt vergeleken met de graad van het analfabetisme in de naburige provincie Sichuan, met slechts 6,4% in 2005 (zie artikel van Andrew Fischer 'Perversities of Extreme Dependence and Unequal Growth in the TAR'; beschikbaar op www.tibetwatch.org). Volgens het rapport 'The Right to Education' uit 2003 van de VN Speciale Rapporteur inzake Onderwijs besteedt de Volksrepubliek China feitelijk slechts de helft van het internationaal aanbevolen percentage van het BNP aan onderwijs - slechts 3% in plaats van 6%. Het is gebruikelijk dat de lokale overheden de verantwoordelijkheid voor de financiering en de bouw van scholen afwentelen op Tibetaanse ouders. Deze ouders beschikken niet over de middelen en vaardigheden om dit te doen, wat resulteert in onafgewerkte of slecht gebouwde scholen. Veel bestaande scholen zijn niet in staat om behoorlijk onderhoud, onderwijsbenodigdheden en salarissen voor de lera-ren te betalen.

De inspanningen van de Chinese regering om negen jaar verplicht onder-wijs te verzorgen voor alle Tibetaanse kinderen zijn onsuccesvol gebleken. Gemiddeld voltooien Tibetanen slechts 2,2 jaar onderwijs, terwijl volgens een volkstelling in 2000 het Chinese gemiddelde op het platteland 7,3 jaar onderwijs is en het Chinese gemiddelde in steden 10,2 jaar bedraagt. De meest voorkomende reden voor het lage scholingsniveau onder Tibetanen is hun onvermogen om schoolgeld te betalen. Bovendien vrezen Tibetaanse ouders dat door de op China georiënteerde schoolomgeving de kinderen hun binding met de Tibetaanse cultuur zullen kwijtraken, wat veel kinderen

ervan weerhoudt hun studie af te ronden. De officiële taal in de meeste klaslokalen is het Mandarijn, die niet alleen voor Tibetaanse kinderen moeilijk is om te begrijpen, maar ook de zoveelste methode is die de overheid aanwendt om de Tibetanen te assimileren in de Chinese cultuur. Volgens sommige schattingen, spreekt meer dan 80% van de Tibetanen geen woord Mandarijn. Zie het International Campaign for Tibet-rapport *'Tracking the Steel Dragon'* voor meer informatie over de economische en sociale verschillen in het Tibetaanse en Chinese onderwijs.

Discriminatie van Tibetaanse studenten is een veel voorkomend verschijnsel en collegegeld is vaak duurder voor Tibetaanse gezinnen dan voor Chinese gezinnen. Tibetaanse meisjes zijn, door hun lagere sociale status, vaak verstoken van onderwijs, vooral in landelijke gebieden waar gezinnen al veel moeite doen om zelfs maar één kind naar school te sturen. Chinese autoriteiten blijven het monastieke onderwijs in de Tibetaanse traditie zien als achterlijk, en daarom proberen ze het aantal studenten dat deze studies volgt te reguleren en beperken. In een poging te voorkomen dat jongere kinderen kloosteronderwijs ontvangen, heeft de overheid een wet aangenomen op het verbod van monniken en nonnen onder de leeftijd van 18 jaar. Voor meer informatie over beperkingen op het monastieke leven, zie het International Campaign for Tibet-rapport *'The Communist Party as Living Buddha'*.

Voor de meerderheid van de Tibetanen die niet vloeiend Chinees spreekt (de Tibetaanse en Chinese talen zijn fundamenteel verschillend) blijven er weinig wegen naar succes over in de door Chinezen gedomineerde economie. Het is bijna onmogelijk om aan werk te komen door de toestroom van Chinese migranten die uit andere Chinese provincies naar Tibet komen. Tibetaanse ouders beslissen daarom vaak om hun kinderen naar India te sturen, waar ze een opleiding ontvangen en vrij zijn om hun eigen cultuur uit te oefenen. Echter, in juli 2008 heeft het *Tibet Autonomous Region Party Committee Discipline Department* maatregelen uitgevaardigd waarin staat dat kinderen die terugkeren van scholen in ballingschap, ouders die voor de regering werken of leden van de Communistische Partij die nalaten hun kinderen naar Tibet terug te brengen, te maken krijgen met niet nader gespecificeerde disciplinaire maatregelen.

International Campaign for Tibet adviseert dat de Chinese regering meer directe investeringen aanwendt voor de ontwikkeling van het Tibetaanse onderwijssysteem en dat de autoriteiten samenwerken met Tibetaanse belanghebbenden in de ontwikkeling van een lesprogramma dat cultureel en sociaal geschikt is voor Tibetanen.

Tibetaanse nomaden lopen op een autoweg

Marginalisering

'Het voelt alsof de stad uit elkaar gaat barsten; de voedselprijzen worden steeds hoger ... als je naar de tempel gaat om te bidden, is het moeilijk om je door de toeristenmassa heen te bewegen, en bovendien spreken de toeristen zo luidruchtig, ze spugen op de grond en de mannen roken en de vrouwen ontbloten hun lichaam; ga naar een winkel of een restaurant en de eigenaars negeren de lokale bevolking, waarbij de Han Chinezen alleen Han willen hebben, en de Tibetanen echt gemarginaliseerd worden.' – Een lokale Tibetaan uit Lhasa die de 'plaat van sprinkhanen' beschrijft die de spoorlijn teweeggebracht heeft, zoals aangehaald in het International Campaign for Tibet Report, *Tracking the Steel Dragon*.

De hierboven geciteerde Tibetaan staat niet alleen in zijn gevoelens van marginalisering. De uitvoering van de *'Western Development Strategy'* heeft de kloof tussen Tibetanen en hun allochtone Han-Chinese burens vergroot. Deze laatsten profiteren van het door de staat gesteunde beleid en van de investeringen,

die kansen creëren die vooral werknemers en ondernemers bevoordelen met Chinese taalvaardigheid, Chinese werkcultuur en connecties met zakelijke netwerken in China. Financieringen die vanuit de overheid naar Tibet gesluisd worden, zijn nog steeds gericht op de stedelijke gebieden en sectoren waar het voor Tibetanen het moeilijkst is om te concurreren met de beter opgeleide Chinese migranten.

Ontwikkelingseconoom Andrew Fischer stelt: 'Deze combinatie verergert op haar beurt de ongelijkheid en de uitsluitingsdynamiek van groei, gezien het feit dat de meerderheid van de Tibetanen meer en meer moeite heeft om toegang te krijgen tot de staats- of privé-netwerken die de voornaamste bronnen van rijkdom in de economie in handen hebben. Daarom is het meest urgente probleem in deze ontwikkelingen dat wat omschreven kan worden als 'etnisch uitsluitingseffect van groei.' (Fischer's volledige rapport 'Perversities of Extreme Dependence and Unequal Growth in the TAR' is online beschikbaar op www.tibetwatch.org)

Dergelijke uitsluitingseffecten van groei zijn zowel het resultaat alsook de motor achter de instroom van Chinese migranten die Tibet binnenkomen sinds de voltooiing van de Qinghai-Tibet spoorlijn. In diverse officiële verklaringen is duidelijk gemaakt dat China's 'Western Development Strategy' Chinese professionals, experts en werknemers actief aanmoedigt om met hun families te vertrekken om 'te ontwikkelen en pionieren in etnische autonome gebieden', een zinsnede die in wetgeving is verankerd als onderdeel van de 'Regional Ethnic Autonomy Law' (REAL) - het belangrijkste deel van de wetgeving die de rechtspositie van de Tibetaanse autonomie binnen de Volksrepubliek China (vrc) afbakent. Hoewel subsidies niet uitdrukkelijk alleen aan Han-Chinezen worden gegeven, worden diverse andere stimulansen gegeven aan diegenen die bereid zijn naar Tibet te verhuizen, waaronder aflossingen van universitaire leningen voor Chinese afgestudeerden, die instemmen om te werken in 'westelijke of afgelegen gebieden' van de vrc, waardoor zelfs opgeleide Tibetanen economisch achtergesteld worden ten opzichte van hun nieuwe bureaus.

Deze marginalisering wordt nog verergerd door de gedwongen herhuisvesting van nomaden in stedelijke omgevingen, waar ze niet beschikken over de juiste opleiding en vaardigheden om te concurreren met hun Chinese tegenhangers. Te midden van expliciete bezorgdheid over de werkloosheid onder Tibetanen, schatte het 'Labor and Social Security Bureau' in de Tibetaanse Autonome Regio (TAR) in mei 2007 dat 20.000 tot 30.000 Tibetaanse herders en boeren elk jaar hun land verlieten en om deze reden werkzoekend waren. Dit moet afgezet worden tegen de prognose van het bureau dat ieder jaar 200.000 tot 300.000 Han-Chinezen met de trein aankomen op zoek naar werk.

Chinese ondernemingen die actief zijn in Tibet geven bijna altijd de voorkeur aan het inhuren van allochtone Chinese werknemers, die meer vertrouwd zijn met de Chinese cultuur van werken en de Chinese gang van zaken, nog afgezien van de Chinese taal. Bovendien worden de familie en zakelijke netwerken tussen Han en Hui (Chinese moslim) kolonisten in Lhasa, die een betekenisvolle participatie van de Tibetanen in de economie feitelijk uitsluiten, overgenomen in alle economische activiteiten in Tibet. Daarbij wordt vaak uitsluitend niet-Tibetaans personeel in dienst genomen voor ondernemingen die niet-Tibetaanse belangen behartigen. In Lhasa worden vaak bordjes met 'Hulp gezocht' gezien onder expliciete vermelding dat 'alleen Han' hoeven te solliciteren.

In stedelijk Tibet is de allochtone bevolking afkomstig van het platteland van de vrc beter opgeleid dan de lokale Tibetaanse stedelijke bevolking. Overal elders in de vrc wordt de stedelijke bevolking tot op zekere hoogte 'beschermd' door een arbeidsmarkt die de voorkeur geeft aan hun hogere opleidingsniveau. Zoals Andrew Fischer heeft opgemerkt, is in stedelijk Tibet echter de gemiddelde vrouwelijke migrantenwerknemer van het platteland van China beter opgeleid dan de gemiddelde mannelijke Tibetaan uit de stad. Tibetanen worden verder gehinderd door het ontbreken van zinvolle toegang tot een beroepsopleiding die hen zou kunnen opleiden om te concurreren met de Chinese migranten. En de beperkte beroepsopleidingen die worden aangeboden, dienen om mensen op te leiden voor ondergeschikte baantjes die weinig prestige of vooruitzichten bieden. Als we alleen kijken naar onderwijs, dan worden Tibetanen dus geconfronteerd met een directe achterstand bij het meedingen naar werk ten opzichte van de allochtone bevolking.

Bewust van de nadelen en obstakels waarmee Tibetaanse studenten in Tibet te maken hebben, had de TAR-overheid een systeem ingesteld om Tibetaanse afgestudeerden werkgelegenheid te garanderen - een systeem dat in de hele Volksrepubliek China bestond, maar in de TAR nog enkele jaren werd voortgezet nadat het elders was afgeschaft. Nadat deze garantie werd afgeschaft, protesteerden Tibetaanse studenten aan de Universiteit van Lhasa in oktober 2006, omdat ze boos waren dat van de 100 regeringsposities er 98 vervuld werden door Han-Chinese kandidaten en slechts twee door Tibetaanse kandidaten. Hoewel het totaal aantal rekruten uiteindelijk werd verhoogd met 71 extra Tibetaanse afgestudeerden, is Tibetaanse deelname aan de publieke sector beperkt, en Human Rights Watch meldde dat er op dit moment minder Tibetanen in het stadsbestuur van Lhasa zijn dan op enig moment sinds 1966. In zijn beschrijving van de systematische marginalisering van de Tibetanen stelt Andrew Fischer dat terwijl de overheid wellicht in actie is gekomen om de educatiekansen voor de Tibetanen te vergroten, 'het ook opgeschoven is in de richting van een sterkere uitgangspositie voor assimilatie in combinatie

met sterke uitsluitingsdruk op de arbeidsmarkten. Uiteindelijk is deze situatie een voedingsbodem voor aanzienlijke frustratie en vervreemding, terwijl de extra optie van de elite voor volledige assimilatie verdere polarisatie tussen Tibetanen onderling in de hand werkt.’

De huidige ontwikkelingsplannen voor Tibet richten zich op wat China nodig heeft, wat China weg kan halen, en hoe de Partij haar macht over Tibet kan consolideren, in plaats van wat de beste manier is om Tibetaanse inkomens te verhogen. Door een ontwikkelingsmodel te blijven nastreven dat de kloof tussen stedelijk en landelijk, rijk en arm, Chinees en Tibetaans blijkt te vergroten in plaats van te dichten, riskeert de Chinese overheid verdere marginalisering en vervreemding van het Tibetaanse volk en daarmee een mogelijke ondermijning van de politieke doelstellingen van haar huidige ontwikkelingsbeleid: een stabiel Tibet, verenigd binnen China.

Voor meer informatie over dit onderwerp, verwijzen wij u naar het rapport van International Campaign for Tibet ‘*Tracking the Steel Dragon*’ in het bijzonder het hoofdstuk getiteld ‘*Social Exclusion and China’s Economic Policies*’.

Tibetaanse traditionele arts voelt de pols van een patiënt (Diane Barker/Heart of Asia)

Gezondheidszorg

Tal van indicatoren geven aan dat de Volksrepubliek China (vrc) ver verwijderd is van het realiseren van haar fundamentele verplichtingen met betrekking tot de verstrekking van gezondheidszorg in Tibet. Zo is de baby- en kindersterfte in Tibet, waaronder sterfgevallen tijdens de bevalling, zo hoog dat dit Tibet in dit opzicht tot een van de minst ontwikkelde gebieden op aarde maakt. De gezondheidszorg is niet alleen onbetaalbaar en onbereikbaar voor de overgrote meerderheid van de Tibetanen, maar de verspreiding van ziekten en het grote aantal sterfgevallen als gevolg van de ontoereikende gezondheidszorg doen vermoeden dat de investeringen in de gezondheidssector in Tibet niet op de juiste wijze gericht zijn op de gezondheidsproblemen waarmee Tibetanen te maken hebben.

Veel voorkomende en gemakkelijk behandelbare aandoeningen zoals diarree blijken in Tibet vaak fataal te zijn als gevolg van het niet beschikbaar zijn van behandeling en medicijnen. Diarree is verantwoordelijk voor 20% van de kindersterfte in de Tibetaanse Autonome Regio (tar). Aandoeningen die voortvloeien uit een tekort aan jodium, zoals retardatie en struma zijn zeer

wijd verspreid. Ook al kost een individuele jaarlijkse behoefte van gejodeerd zout slechts vijf yuan (0,60 euro), toch zijn er vermoedelijk nog steeds 100 miljoen mensen in China, voornamelijk in Tibet en Xianjiang (de Oeigoer Autonome Regio - XUAR), die lijden aan een tekort aan jodium.

De voornaamste bron van de gezondheidszorg tot het midden van de 20e eeuw was de traditionele Tibetaanse geneeskunde, of Sowa Rigpa (Wetenschap van Genezing). Deze mix van wetenschap en geneeskunde voert tot meer dan 2500 jaar terug en omvat een spectrum aan kruiden en uitwendige geneesmiddelen, ondersteund door een mengsel van spirituele rituelen, filosofie, kosmologie en anatomie. Omdat de praktijk van de traditionele Tibetaanse geneeskunde nauw verbonden is met de leer van het Tibetaanse boeddhisme werd het geleidelijk aan een geïntegreerd onderdeel van de Tibetaanse cultuur. Het werd zwaar onderdrukt toen Partijleider Mao Zedong afkondigde dat oude bijgelovige componenten, en in het bijzonder het religieuze aspect van de Tibetaanse geneeskunde, onder Chinese heerschappij moeten worden afgeschaft.

Meer recentelijk hebben de instroom van Chinese migranten (die de sociaaleconomische en milieuomstandigheden veranderen), vervuiling, en een gebrek aan onderwijs over de juiste hygiëne en voeding geleid tot de huidige crisis in de gezondheidszorg. Na de opkomst van de Communistische Partij zijn pogingen ondernomen tot verbetering in de gezondheidssector en het opzetten van een moderne infrastructuur voor de gezondheidszorg in de Volksrepubliek China. Echter, zoals blijkt uit de hiervoor genoemde statistieken, zijn deze pogingen tot modernisering nog niet volledig verwezenlijkt.

Het meest in het oog springende punt van zorg in de Tibetaanse gezondheidssector is een gebrek aan investeringen ter ondersteuning van de ontwikkeling van de elementaire medische voorzieningen, vooral in plattelandsgebieden. De Chinese regering heeft lokale overheden verantwoordelijk gemaakt voor de financiering van de gezondheidszorg. Door de beperkte financiële middelen van die arme provincies en dorpen, zijn zij gedwongen om op slecht uitgeruste klinieken en slecht opgeleide gezondheidswerkers te steunen. Aangezien overheidsmiddelen zich meestal concentreren op stedelijke gebieden moeten veel arme Tibetanen uit landelijke gebieden lange afstanden reizen voor een behandeling. Bovendien stromen werknemers in de gezondheidszorg, op zoek naar betere betaling en grotere mogelijkheden, naar de al over bemande stedelijke klinieken en ziekenhuizen, terwijl het tekort aan personeel in de landelijke steden en dorpen groeit. Het gebrek aan medische voorzieningen en onvoldoende gezondheidsvoorlichting in landelijke gebieden, waar de meerderheid van de Tibetaanse bevolking woont, resulteert in een groot aantal sterfgevallen bij gemakkelijk behandelbare

ziekten - zoals diarree, astma en longontsteking. Bovendien wordt gevreesd dat de stijging van het aantal sekswerkers en de nieuw geopende spoorlijn naar Lhasa een route zal bieden voor de verspreiding van HIV / AIDS op het Tibetaanse plateau. Voor meer informatie over de gezondheidsrisico's in verband met de opening van de Qinghai-Tibet spoorlijn, zie het International Campaign for Tibet-rapport *Tracking the Steel Dragon*.

Wantrouwen in het genationaliseerde zorgstelsel in combinatie met de hoge kosten, die weinig Tibetanen zich kunnen veroorloven, sluit veel Tibetanen uit van toegang tot de gezondheidszorg. Op voorwaarde van regelmatige betaling aan hun lokale zorgverlener is er een ziektekostenverzekering, het Coöperatieve Medische System (CMS), ontwikkeld om patiënten te voorzien van scherp gereduceerde betalingen voor medische voorzieningen. Echter, degenen die deze regelmatige betalingen niet maken, zijn gedwongen om wanneer zij medische zorg nodig hebben contant te betalen. Deze tarieven zijn vaak hoger dan wat de meeste Tibetanen zich kunnen veroorloven, waardoor veel mensen in de schulden gejaagd worden. Sommige Tibetanen melden zich af voor het CMS uit angst voor het wanbeheer van het weinige geld dat ze hebben, aangezien voorbeelden van corruptie en discriminatie tegen Tibetanen in overvloed aanwezig zijn.

Onjuiste diagnoses en het onthouden van behandeling van sommige Tibetaanse patiënten, en de slechte kwaliteit in de verstrekking van gezondheidszorg, in vergelijking met Chinese patiënten, behoren tot de veel voorkomende vormen van discriminatie. Na de demonstraties van maart 2008 waren veel gewonde Tibetanen gewoon te bang om medische hulp te zoeken, uit angst voor zware repercussies waaronder marteling en gevangenisstraf. (Zie het International Campaign for Tibet rapport *A Great Mountain Burned by Fire*). Tibetanen die in gevangenschap verblijven - zowel voor als na maart 2008 - wordt door de autoriteiten vaak medische hulp ontegd, ondanks de slechte conditie van gevangenen als gevolg van marteling en dwangarbeid.

China's snelle 'top-down' ontwikkeling in China heeft gefaald om Tibetanen, en veel Chinezen, voldoende, toegankelijke en effectieve gezondheidszorg te bieden. Grote tekortkomingen in de verstrekking van gezondheidszorg in Tibet, zoals de beperkte financiële middelen voor basisvoorzieningen, de hoge kosten en het ontoegankelijke karakter van de gezondheidszorg voor het merendeel van de Tibetanen, en corruptie en discriminatie beletten het gezondheidszorgsysteem om de Tibetaanse bevolking op de beste manier bij te staan. Investerings in elementaire gezondheidszorg, armoedebestrijding, onderwijs en gezondheidszorg zijn een dringend vereiste voor het verhogen van de standaard van de voorzieningen in de gezondheidszorg in Tibet.

Nomaden worden gedwongen zich te vestigen in betonnen barakken

Herhuisvestiging nomaden

‘Nomaden blijven buiten het bereik van de staat. Hun economische zelfstandigheid, mobiliteit en hun traditionele en religieuze kijk op het leven maken hen tot de moeilijkste mensen om te integreren in de Chinese staat.’

– Een Tibetaanse ex-nomade, zoals geciteerd in *International Campaign for Tibet-rapport Tracking the Steel Dragon*.

De Nomadische levensstijl in Tibet is een van de laatste voorbeelden in de wereld van duurzame veeteelt. Eeuwenlang hebben Tibetaanse nomadische herders op duurzame wijze in hun onderhoud voorzien, op een unieke wijze aangepast aan de barre omstandigheden van het Tibetaanse plateau. Naar schatting 2.250.000 Tibetaanse nomaden leven op dit plateau, migrerend op

basis van de seizoenen van het jaar. Ze leven met hun kuddes yaks, schapen en geiten en produceren wol, boter, kaas, yoghurt en vlees.

De uitvoering van het Chinese beleid om Tibetaanse nomaden in steden en dorpen te herhuisvesten en om de graslanden te omheinen, bedreigt echter zowel het voortbestaan van een manier van leven die een integraal deel uitmaakt van de Tibetaanse identiteit, als de mogelijkheid van Tibetaanse nomaden om in hun levensonderhoud te voorzien. In tegenstelling tot de bedoeling van dit beleid om weidegronden te conserveren, vormt het juist een verdere bedreiging voor het voortbestaan van de natuurgebieden en de unieke biodiversiteit van het kwetsbare hooggelegen landschap.

Sinds het begin van de *Western Development Strategy* in 1999-2000 is de Chinese regering bezig geweest met de uitvoering van haar beleid van hervestiging, confiscatie van land, en omheining van voornamelijk door Tibetanen bewoonde pastorale gebieden. Daardoor worden hun traditionele middelen van bestaan drastisch ingeperkt. Er werd van honderdduizenden Tibetaanse nomaden geëist om hun vee te doden, te verhuizen naar nieuw gebouwde woon-kolonies in of nabij steden, en hun traditionele manier van leven achter te laten. Volgens de Amerikaanse *Congressional Executive Commission on China*, zou in 2010 het totale aantal Tibetanen dat naar nieuwe woningen is verplaatst geschat kunnen worden op ongeveer 1,14 miljoen, meer dan de helft van het totale aantal Tibetaanse plattelandsbewoners in de Tibetaanse Autonome Regio ten tijde van de volkstelling van 2000.

De bedoeling van de *Western Development Strategy* is om voorwaarden te scheppen die bevorderen dat arme landarbeiders naar steden en gemeenten verhuizen, waar ze werknemers en consumenten moeten worden in een nieuwe ‘moderne’ economie. Tibetanen die geherhuisvest worden, moeten echter vaak schulden aangaan om een deel van de kosten van de huisvesting te betalen of voor het hekwerk dat de graslanden moet verdelen en omsluiten. Omdat ze vaak hun veestapel hebben verloren, gebeurt het zonder zekere toekomstige middelen van bestaan. Sommige nomaden wordt een compensatiepakket aangeboden wanneer ze hergevestigd zijn, maar zonder weidegronden en met te verwaarlozen vooruitzichten op een baan in een door Chinezen gedomineerde economie is voor veel van hen de grootste zorg hoe lang de compensatie duurt.

Een belangrijke kwestie, die voortvloeit uit de uitvoering van dit beleid, is hoe nomaden en boeren die hun land en middelen van bestaan hebben verloren in de toekomst een duurzaam bestaan kunnen opbouwen, met name gezien het feit dat ze slecht zijn uitgerust om op de arbeidsmarkt te

concurreren met het toenemende aantal beter opgeleide Chinese arbeiders. Ontwikkelingsorganisaties die actief zijn in afgelegen delen van Tibet hebben aan International Campaign for Tibet gemeld dat geherhuisveste nomaden zelden een opleiding in nieuwe vaardigheden ontvangen en vaak geen toegang hebben tot de gezondheidszorg of sociale voorzieningen.

Een van de belangrijkste gevolgen van de herhuisvesting van nomaden is een gebrek aan sociale cohesie, die de traditionele gemeenschappelijke nomadische levensstijl wel met zich meebrengt. Werkloosheid leidt tot ineenstorting van de gemeenschaps- en familiebanden, alcoholisme en criminaliteit. Aangezien weidegrond elders ook schaars wordt, nemen de geschillen tussen de Tibetaanse nomaden onderling toe. De top-down benadering van Peking bij de uitvoering van het beleid heeft de traditionele middelen voor het oplossen van deze conflicten door het betrekken van lokale invloedrijke personen, zoals de Tibetaanse lama's, ondermijnt.

De milieueffecten van het Chinese 'weidegrondenbeleid' zijn eveneens verontrustend. Ironisch genoeg kan Pekings beleid van 'tuimu huancao', of het 'terugtrekken uit de weide om weidegronden te herbegroeien' en het omheinen van de graslanden zelfs bijdragen aan verdere afbraak. Volgens graslandspecialisten moet de veestapel mobiel worden gehouden om aantasting van het milieu te voorkomen en de gezondheid van weidegronden te behouden, wat de grondslag is voor extensieve veehouderijssystemen over de hele wereld. Traditioneel waren de Tibetaanse graslanden niet omheind en praktiseerden nomaden seizoensgebonden migratie, waarbij voldoende tijd gelaten werd voor herstel van de weidegronden. Echter, onder het beleid van relocatie en afbakening, is hun vee beperkt in hun beweging en is het land om te grazen begrensd, wat leidt tot overbegrazing en verdere achteruitgang.

Volgens een rapport van de Tibetaanse regering in ballingschap 'hebben Tibetanen traditioneel een intuïtief respect voor de natuurlijke grenzen van wat het land kan hebben... in plaats van te proberen de natuur te overwinnen, hebben de Tibetanen hun levensstijl aangepast aan de natuurlijke omstandigheden. Zij worden niet gedreven door hebzucht of een constante drang naar een verhoogde opbrengst, maar door de behoeften van deze generatie en komende generaties om te overleven - wat, in moderne taal, duurzaamheid betekent.'

In werkelijkheid beschouwen de Chinese autoriteiten de nomadische vee-teelt als 'onwetenschappelijk' en 'modernisering behoevend', waarbij ze de achteruitgang van graslanden in de Tibetaanse gebieden vaak toeschrijven aan de 'weinig ontwikkelde' praktijken van Tibetaanse nomaden. Deze

perceptie, die uitsluitend gericht is op het belang van economische ontwikkeling en de weidegronden eenvoudigweg afschildert als een middel om vee te houden, leidt tot de marginalisering van de expertise van de Tibetaanse visie op het beheer van de graslanden. Het houdt geen rekening met de waarden van de inheemse herderspopulaties, noch met de betrokkenheid van nomaden als beheerders van het land waarvan ze afhankelijk zijn.

Het herhuisvestingbeleid wordt meestal uitgevoerd zonder overleg of instemming van de plaatselijke bevolking, zij hebben geen recht om dit aan te vechten of om te weigeren hieraan deel te nemen. Dit ondanks het feit dat de Chinese wet vereist dat degenen die moeten worden verplaatst van hun land of van wie de eigendommen in beslag worden genomen, geraadpleegd moeten worden, en als ze worden verplaatst, gecompenseerd moeten worden voor hun geleden schade.

Functionarissen noemen milieubehoud en economische ontwikkeling als de toonaangevende drijfkracht achter herhuisvesting van nomaden, maar het bijkomende element van administratieve controle over de bewegingen van mensen en hun levensstijl is ook een belangrijke prioriteit voor de overheid. Het nomadenbeleid vertegenwoordigt de verdere consolidatie van gecentraliseerde macht en de uitbreiding van Pekings controle over de verre uithoeken van het Tibetaanse plateau. Bovendien delen de meeste Chinese autoriteiten het standpunt dat als Tibetanen rijker worden hun geloof in religie en hun steun voor de Dalai Lama zal vervagen, waarbij verwezen wordt naar de officiële lijn van het waarborgen van politieke 'stabiliteit' door middel van het tegengaan van 'separatisme' door ontwikkeling.

China loopt tot dusverre achter in haar inspanningen om de snelheid van de achteruitgang van het grasland tot staan te brengen en de ecologische duurzaamheid onder de nomadische bevolking te bevorderen. Weidegrondenexperts zeggen dat de redenen voor dit falen complex zijn, maar samenhangen met verkeerde beleidsmaatregelen. Graslanddegradatie kan alleen worden gestopt en teruggedraaid worden door onderzoek naar de krachten die de mensen die gebruik maken van de graslanden beïnvloeden. Indien het onderzoek zinvol wil zijn, dan moet het participierend zijn en moeten de plaatselijke Tibetanen daarbij betrokken worden: duurzaam gebruik van weidegronden in heel westelijk China is uiteindelijk afhankelijk van de input en participatie van de gebruikers van het land op lokaal niveau. Experts met een lange ervaring in het werken met Tibetaanse nomaden zeggen dat er een reëel risico aanwezig is dat de nomadische manier van leven zal worden aangetast, of zelfs vernietigd, als gevolg van moderne ideeën als 'ontwikkeling' gebaseerd op gebrekkige kennis, negatieve stereotypen, en onbeproefde veronderstellingen.

Spoorlijn van Golmud naar Lhasa

Ontwikkeling van de spoorwegen

‘De spoorweg is niet inherent slecht. In feite, als de Tibetanen degenen zouden zijn, die de beslissingen zouden kunnen maken over hoe de spoorweg wel en niet gebruikt zou worden, zou dit een goede zaak kunnen zijn. Maar Tibetanen zijn machteloos om invloed uit te oefenen op het economische, politieke en demografische beleid van de Chinese overheid in Tibet, en de spoorlijn is daar bij uitstek een voorbeeld van.’ – Een in het Westen wonende Tibetaan, die de spoorweg in 2006 bezocht, zoals geciteerd in het International Campaign for Tibet-rapport, **Tracking the Steel Dragon**.

‘s Werelds hoogste spoorlijn op het Tibetaans plateau van Golmud in Qinghai naar Lhasa (voltooid in juli 2006) en de toekomstige lijn van Chengdu in Sichuan naar Lhasa, zijn de meest in het oog springende symbolen

van de ambitieuze plannen van Peking om de westelijke regio's van de Volksrepubliek China (PRC) te ontwikkelen. Als een onmisbaar element in Peking's 'transportrevolutie' is het doel van deze aanleg om de invloed en de controle van de Chinese Communistische Partij (CCP) uit te breiden, die dit als cruciaal beschouwt voor het consolideren van een succesvolle opkomst van China in de 21e eeuw. Terwijl Chinese functionarissen beweren dat de bouw van de spoorwegen en de bijbehorende ontwikkeling in Tibet ten goede zal komen aan Tibetanen, heeft het ontbreken van betrokkenheid van de belanghebbenden in de planning en uitvoering van de spoorlijnen bewezen dat de realiteit van de situatie in strijd is met deze bewering.

De voltooide Qinghai-Tibet spoorlijn heeft een dramatische impact op het leven van Tibetanen en op het land zelf. De bouw van de Sichuan-Tibet spoorlijn, die naar verwachting in 2020 wordt afgerond, heeft waarschijnlijk vergelijkbare effecten voor Tibetanen, namelijk een verdere versnelling van de toestroom van Chinezen naar het plateau, het vergroten van de economische marginalisatie van de Tibetanen, en de bedreiging van het fragiele hooggebergtemilieu van Tibet.

De belangrijkste gevolgen van de spoorwegen voor Tibet kunnen alleen worden begrepen in de context van de ambitieuze en alles veranderende 'Xibu Da Kaifa'-campagne van de CCP, de strategie om de westelijke regio's van de Volksrepubliek China te ontwikkelen. In het Engels wordt de Chinese term 'kaifa' in deze context vaak weergegeven als 'ontwikkeling', standaard woordenboeken omschrijven 'kaifa' echter als 'ontwikkelen', 'openen' en 'benutten', wat weergeeft hoe de partij de westelijke gebieden van de PRC ziet - voornamelijk als leverancier van middelen om de ontwikkeling in de centrale en oostelijke gebieden te bevorderen. De leiders van China hopen dat de hulpbronnen van de westelijke regio van de PRC kunnen helpen om aan China's stijgende vraag naar water, mineralen en energie te voldoen. De spoorwegen voorzien in de infrastructuur om de toegenomen exploitatie van natuurlijke hulpbronnen van Tibet door de Chinese staat en Chinese bedrijven te vergemakkelijken - die berust op de absolute claim van de staat over het bezit van de Tibetaanse gebieden. Artikel Negen van de Grondwet van de Volksrepubliek China dicteert dat elke gedolven klomp goud, elk brok steenkool en elke boom in de bossen van Tibet toebehoort aan de staat.

Terwijl de spoorwegen de winning van natuurlijke hulpbronnen van Tibet vergemakkelijken, maken ze ook de sterk toegenomen bevolkingsmigraties naar Tibet mogelijk. Chinese burgers komen in toenemende aantallen Tibet binnen, volgens de officiële statistieken heeft de Qinghai-Tibet spoorlijn 1,5 miljoen passagiers naar Tibet vervoerd in het eerste jaar na in gebruik neming, en de autoriteiten hebben tegen de gewoonte in toegegeven dat

het merendeel van deze passagiers arbeidsmigranten of zakenmensen waren in plaats van toeristen. Veel Tibetanen beschrijven deze toevloed van Chinezen als een 'tweede invasie van Tibet', een gebeurtenis die mogelijk zelfs bij Tibetanen het 'gevoel van een eigen identiteit' heeft aangewakkerd en de wens om assimilatie tegen te gaan heeft gevoed. Bovendien hebben de Chinezen, in een stap van geopolitieke betekenis die zowel Indiase en wereldleiders verontrust, de inzet van offensieve gemechaniseerde strijdkrachten in de Tibetaanse regio's vergroot, waarmee ze Chinese invloed projecteren op gevoelige en omstreden grensgebieden.

De sinificatie van Tibet, een geleidelijke afzwakking van de Tibetaanse cultuur als gevolg van de toevloed van Chinese migranten, heeft bijgedragen aan de verdere economische marginalisering van Tibetanen, die niet kunnen concurreren op de Chinese arbeidsmarkt. Overheidsfinanciën die naar Tibet worden gesluisd, zijn nog steeds gericht op de stedelijke gebieden waar Tibetanen het moeilijk hebben om te concurreren met Chinese migranten. De kansen, die gecreëerd worden, komen grotendeels ten goede aan werknemers en ondernemers met Chinese spreekvaardigheid, Chinese werkcultuur en connecties met de overheid of zakelijke netwerken in China. Voor de meerderheid van Tibetanen, die niet vloeiend Chinees spreken - volgens sommige schattingen is dat maar liefst 80% van de Tibetanen - blijven er weinig mogelijkheden voor een succesvolle deelname aan de door Chinezen gedomineerde economie.

De komst van migranten en toeristen naar Tibet reikt ver voorbij de sociale en economische impact, aangezien de spoorwegen en hun passagiers ook het delicate Tibetaanse milieu belasten en het fragiele evenwicht op het plateau verstoren. Oliebronnen, zoutwinning en raketbasissen domineren reeds de eerste helft van de belangrijkste spoorlijn naar Tibet, en langs het Golmud-Lhasa deel van de lijn, dat in 2006 is afgerond, kan men nu al de belasting voor het milieu beginnen te zien. Graslanden veranderen in woestijnen, mijnbouwprojecten lozen giftige chemicaliën in de waterbronnen van het Tibetaanse volk en vee, en de gevolgen voor verschillende species van het Tibetaanse wildleven, waarvan de graasgebieden doorsneden zijn door de spoorlijn, moeten nog worden afgewacht. Milieukwesties lijken ondergeschikt te blijven aan de succesvolle afronding van de belangrijkste projecten van de 'Western Development Strategy', waarvan het merendeel zich bezighoudt met grootschalige infrastructuur projecten en exploitatie van hulpbronnen.

Sinds het begin van de *Western Development Strategy* in 1999-2000, is de Chinese regering bezig geweest met de uitvoering van het huisvestingsbeleid, inbeslagname van land, en de afrastering van weidegebieden, die voornamelijk

door Tibetanen bewoond worden. Daardoor worden hun traditionele middelen van bestaan drastisch ingeperkt en wordt de unieke Tibetaanse identiteit ondermijnd. In sommige gevallen beweren de autoriteiten dat ze mensen van hun land verwijderen om het milieu te beschermen of om hun manier van leven te verbeteren, maar de belangrijkste gebieden waar nomaden geherhuisvest zijn, vallen echter samen met de afgelegen graslanden waar de Qinghai-Tibet spoorlijn door loopt op weg naar Lhasa. Er is toenemende bezorgdheid dat het opleggen van Chinese stedelijke en industriële modellen op een van de laatste voorbeelden van duurzame veeteelt in de wereld in toenemende mate leidt tot groeiende armoede en bijdraagt aan de degradatie van het grasland.

International Campaign for Tibet doet de volgende aanbevelingen om de gevolgen van China's spoorwegen in Tibet te verminderen:

- » De Volksrepubliek China moet wet- en regelgeving aannemen of handhaven, die de uitoefening van echte autonomie mogelijk maakt, zodat Tibetanen de rechten en middelen hebben om te participeren in de besluitvorming over de ontwikkeling van Tibet;
- » De Volksrepubliek China dient de aanbevelingen van de VN-commissie voor Economische, Sociale en Culturele Rechten en andere mensenrechten verdragsrechtelijke verplichtingen na te leven, teneinde te zorgen dat zij de grootst mogelijke rechtszekerheid verschaft aan de bewoners wat betreft hun huizen en land;
- » Ontwikkelaars van buitenaf moeten lokale Tibetanen in een vroeg stadium betrekken, zodat de lokale gemeenschappen alternatieven, gevolgen en uitwerkingen op lange termijn kunnen vernemen en overwegen; en
- » De VN-Mensenrechtenraad en het VN-Comité inzake Economische, Sociale en Culturele Rechten moeten vragen aan de orde stellen over de sociale uitsluiting en marginalisering van de Tibetanen als gevolg van het economische beleid van China en de komst van het spoorwegsysteem.

Voor meer informatie over de verstrekkende gevolgen van de spoorwegen in Tibet, zie het International Campaign for Tibet-rapport '*Tracking the Steel Dragon: How China's Economic Policies and the Railway are Transforming Tibet*'.

Het Tibetaanse plateau – ‘het dak van de wereld’ – vanuit de ruimte (NASA)

De ‘derde pool’ van de wereld: Tibet en Klimaatverandering

Vanuit mondiaal milieuoogpunt zijn weinig plaatsen in de wereld zo belangrijk als het Tibetaanse plateau. Het heeft een oppervlakte van meer dan 2,5 miljoen vierkante kilometer en is het grootste en hoogste plateau op aarde. Met een gemiddelde hoogte van 4500 meter boven de zeespiegel is Tibet omringd door hoge bergen - de Himalaya in het zuiden, de Karakorum in het westen en de Kunlun in het noorden.

Tibet wordt vaak aangeduid als het ‘dak van de wereld’ of de ‘derde pool van de wereld’ omdat het de grootste ijsvelden buiten de Noord- en Zuidpool bevat. Het wordt bedreigd door smeltende gletsjers en andere extreme weersverschijnselen. Wetenschappers geloven dat het Tibetaanse plateau een vroegtijdige waarschuwing voor klimaatverandering biedt en daarom is het

een essentiële wereldwijde klimaatbarometer. Omdat Tibet een prominente rol speelt in het Aziatische moessonsysteem zullen de gevolgen van invloed zijn op de levens van miljoenen mensen stroomafwaarts en op hen die op het plateau leven.

Het Tibetaanse plateau is de bron van de meeste grote rivieren in Azië, zoals de Gele Rivier, de Yangtze, de Mekong en de Indus. Het water dat ze leveren is essentieel voor het overleven van de mensen stroomafwaarts. Wat er in Tibet gebeurt, heeft verstrekkende gevolgen voor honderden miljoenen mensen, niet alleen in Tibet en China zelf, maar ook in de buurlanden.

China streeft op dit moment in Tibet grootschalige inter-stroomgebied en inter-rivier waterverplaatsingsprojecten na, die verdere schade dreigen aan te richten aan het fragiele ecosysteem van het plateau. China is van plan om op het Tibetaanse plateau bijna honderd dammen en verscheidene water-omleidingsprojecten te bouwen om het water naar het noorden en oosten van China te verplaatsen; deze projecten verstoren de al overbelaste watervoorziening van honderden miljoenen mensen in Zuid- en Zuidoost-Azië. China's bureaus bekijken deze plannen - waarvan er minstens één gesteund werd door de voormalige Chinese president Hu Jintao, een hydroloog van beroep - met toenemende verontrusting.

Een aantal biodiversiteitskerngebieden en eco-regio's bevindt zich op het Tibetaanse plateau. Met hun kenmerkende soorten, ecologische processen, en evolutionaire verschijnselen, behoren deze gebieden tot de belangrijkste op aarde voor het behoud van biodiversiteit. Het Tibetaanse plateau bevat ook het meest intacte voorbeeld van bergketens in Azië met een relatief ongerepte fauna aan gewervelde dieren, en is een van de grootste overgebleven op het land gelegen wildernisregio's in de wereld. De regio herbergt zeldzame en bedreigde diersoorten zoals de wilde yak, de Tibetaanse wilde ezel, de Tibetaanse antilope, de Tibetaanse Argali en het sneeuwluipaard. Door omvangrijke grondstofwinning, stroperij en niet-duurzame ontwikkeling worden veel van deze soorten nu bedreigd. Het behoud van deze dieren en hun leefomgeving is een belangrijke prioriteit voor de mondiale gemeenschap.

Het Tibetaanse plateau is een van de belangrijkste begrazings-ecosystemen op aarde en omvat ongeveer 1.650.000 vierkante kilometers weideland. Het bevat de hoogste graslanden ter wereld en met haar barre klimaat is het een van de ruigste weidegebieden ter wereld. Toch leveren deze weiden voeding voor naar schatting 12 miljoen yaks en 30 miljoen schapen en geiten en bieden levensonderhoud voor Tibetaanse herders en agrarische veehouders. Meer dan 80% van de Tibetanen woont op het platteland, en eeuwenlang

heeft de meerderheid van hen zich gehandhaafd door een nomadische pastorale levensstijl, die op unieke wijze aangepast is aan de barre omstandigheden van het fragiele ecosysteem van het Tibetaanse plateau.

De implementatie van het Chinese overheidsbeleid om Tibetaanse nomaden te vestigen en Tibetanen in steden onder te brengen, bedreigt nu het bestaan van honderdduizenden mensen en brengt het Tibetaanse landschap in gevaar. Deze beleidsmaatregelen, op basis van een stedelijk industrieel model en door planners in Peking opgelegd, zijn contraproductief: ze hebben nomaden armer gemaakt en Tibet's uitgestrekte graslanden doen aftakelen. Wetenschappelijk onderzoek heeft vastgesteld dat de mobiliteit van de kuddes de graslanden gezond houdt, dat het weghalen van de nomaden van het land niet helpt bij het in stand houden van watervoorraden, en dat herders die hun levensonderhoud wordt ontnomen, gedemoraliseerd en afhankelijk worden. Een van de laatste voorbeelden van duurzame nomadische veeteelt op deze planeet wordt met uitsterven geconfronteerd, tenzij dit beleid snel wordt veranderd.

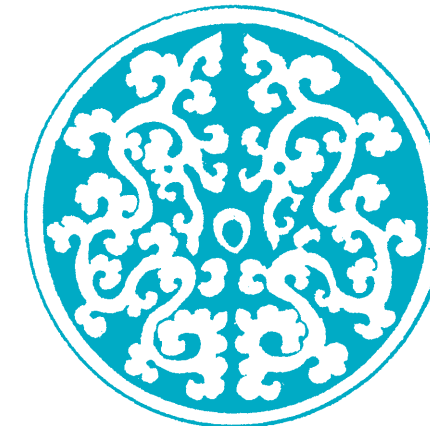
Het waardevolle hooggebergte milieu van Tibet wordt steeds verder bedreigd door het beleid van de Chinese overheid. Het milieubehoud van het Tibetaanse plateau vereist een beter begrip van de unieke ecologie en samenwerking tussen alle mensen die een belang hebben bij de toekomst van Tibet. De uitdaging is om evenwicht te vinden tussen de diverse economische, culturele en sociale behoeften van de bewoners van het Tibetaanse plateau met de noodzaak om het milieu te behouden en de biodiversiteit en het culturele erfgoed van het landschap in stand te houden. Dit vraagt om versterking van de deelname door Tibetaanse gemeenschappen in het ontwikkelingsproces. Het vereist ook dat de inheemse kennis beter wordt begrepen, waaronder de effectiviteit van veel traditionele managementpraktijken met betrekking tot natuurlijke hulpbronnen.

Tibet's harde en ruige klimaat maskeert een fragiel ecosysteem dat kwetsbaar is voor de gevolgen van de wereldwijde klimaatverandering - studies hebben uitgewezen dat de effecten van de mondiale klimaatverandering meer uitgesproken zijn op grotere hoogte. De vele civieltechnische projecten in Tibet, zoals de bouw van de spoorlijn, in combinatie met een welbewuste inspanning van China om het Tibetaanse plateau te verstedelijken, zullen in de toekomst leiden tot een verdere en waarschijnlijk enorm versnelde bevolkingstoename en veranderingen in het landoppervlak.

De opwarming van de aarde verergert meteorologische rampen, zoals de stijging van de sneeuwgrens, de terugtrekking van gletsjers, de noordwaartse beweging van permafrost, het verloren gaan van grasland, de uitbreiding

van woestijnvorming naar het oosten en het verlies aan biodiversiteit. Allen vormen zij een steeds grotere bedreiging voor de ecologische systemen van Tibet.

Voor aanbevelingen over een weg vooruit voor Tibet, zie het International Campaign for Tibet-rapport *'Tracking the Steel Dragon: How China's economic policies and the railway are transforming Tibet'*.

Grootschalige Chinese grondstofwinning in Tibet

Grondstoffenwinning in Tibet

Een van de redenen voor de bezetting van Tibet door China is de strategische ligging. Daarnaast is Tibet voor China een wingewest. China noemt Tibet niet voor niets 'Xizang', 'Westelijk schathuis'. Er zijn meer dan 130 verschillende mineralen aangetroffen, waaronder koper, goud, zilver, chroom, lithium, zeldzame aardmetalen, uranium, lood, zink, ijzer, olie en gas. Voor de Chinese inval leefden de Tibetanen in harmonie met de natuur en vond de grondstofwinning kleinschalig plaats. Tegenwoordig verbindt een spoorlijn het hart van Tibet met de Chinese steden. China is een economische wereldmacht, die actief, soms met investeringen van Westerse bedrijven, de natuurlijke bodemschatten van Tibet exploiteert.

De mineralenrijkdom van het Tibetaanse plateau was al langer bekend, maar tot voor kort was het voor China gemakkelijker en goedkoper om grondstoffen overzee te kopen. In landen als Zambia, Peru, Mongolië, Laos,

Zuid Afrika en Kazachstan is China betrokken bij mijnbouwprojecten. Tibet was te afgelegen, te koud, de lucht te dun en de infrastructuur was afwezig. Ondanks deze obstakels is er echter een nieuwe periode aangebroken. De staat financiert in Tibet de noodzakelijke infrastructuur, zoals wegen, spoorlijnen, elektriciteitscentrales en urbane faciliteiten. Geologische exploratieteams karteren in opdracht van de staat de vindplaatsen van grondstoffen en treffen voorbereidingen voor grootschalige winning. Deze grondstoffen kunnen elders in China in de industrie verwerkt worden, zoals de in Chongqing en Chengdu geconcentreerde zware industrie.

De grootste koper- en goudafzettingen in Tibet liggen in de districten Shetongmon, Gyama en Yulong. Grootschalige industriële mijnbouw vindt daar inmiddels plaats in gebieden die de waterscheidingen vormen van de belangrijkste rivieren van Azië, en die ondersteuning bieden aan honderden miljoenen mensen stroomafwaarts.

De Shetongmon-mijn was het eerste grote project dat publiciteit trok, deels door haar gevoelige ligging dicht bij Yarlung Tsangpo en de stad Shigatse, de historische zetel van de Panchen Lama's; en deels omdat het enige tijd eigendom was van Canadese investeerders. Tegen de tijd dat de spoorlijn naar Shigatse is voltooid, in 2014, zal de mijn volledig operationeel zijn. Het spoor maakt vervoer naar de binnenlandse Chinese smelterijen en markten mogelijk. De nabijheid van een grote rivier verhoogt de milieurisico's. Volgens een recent onderzoek door Tibetaanse wetenschappers is er al een natuurlijke belasting van zware metalen in de rivier en eventuele lekkages uit mijnafval kunnen rampzalig zijn. Niet alleen worden benedenstrooms India en Bangladesh beïnvloed, maar als het geplande wateromleidingsproject van Tibetaanse rivieren naar de Gele Rivier plaatsvindt, wordt de waterkwaliteit in China ook bedreigd.

De Gyama-mijn, die door het in Vancouver gevestigde bedrijf China Gold wordt beheerd, is al operationeel. De mijn ligt niet ver stroomopwaarts van Lhasa en vormt een bedreiging voor de zuiverheid van het water in de heiligste stad van Tibet. Zoals veel delen van Tibet is het gebied seismisch onstabiel en kwetsbaar voor aardbevingen. Uit een studie uit 2010 over de waterkwaliteit bij de mijn bleek dat 'verhoogde concentraties van zware metalen in het oppervlaktewater en in het stroombed van het bovenste/middendeel van de vallei een aanzienlijk hoog risico voor de lokale omgeving vormen ... en stroomafwaarts voor de watergebruikers.' De verspreiding van lood in de onafgedekte afvaldepots bij de mijn zou de ontwikkeling tijdens de hersengroei van kinderen in Lhasa kunnen gaan beïnvloeden. Lokale Tibetanen protesteerden en stuurden verzoekschriften naar de Chinese autoriteiten om de Gyama-mijn te sluiten. De mijnbouw leidde naar verluidt

tot opgedroogde bronnen, vergiftigd drinkwater, de dood van zo'n duizend huisdieren en de aantasting van de flora en fauna in de regio. Ondanks dat kondigde China Gold in augustus 2011 aan dat zij de middelen van de mijn met meer dan 400% had verhoogd en doorgaat met de uitbreiding van het project.

Dichtbij Gyama ligt Chulong, een nog grotere koperafzetting waar ook het commercieel aantrekkelijke molybdeen aanwezig is. Deze nog niet geëxploiteerde afzetting ligt in een bergketen die naar het noorden afwatert naar het Ganden-klooster en naar het zuiden naar het Samye-klooster, het oudste boeddhistische klooster in Tibet. De lucht- en watervervuiling door zware metalen zal een nog grotere bedreiging vormen voor één van de dichtst bevolkte gebieden van Tibet.

Yulong is een cluster van koper- en goudafzettingen in Oost-Tibet, in een afgelegen gebied tussen de waterscheidingen van de Yangtze- en de Mekong-rivier. Elektriciteit voor het aandrijven van een smelterij zal hier worden geleverd door waterkrachtcentrales. De ontwikkeling van de mijn verloopt traag in afwachting van de voltooiing, op kosten van de staat, van de energiecentrales en een spoorlijn. Andere redenen voor de vertraging zijn het steile terrein en dat het niet gegarandeerd kan worden dat er geen lekkages van giftige metalen in de rivieren plaatsvinden. De in Qinghai gevestigde Western Mining en Zijin, de grootste goudproducent van China, bezitten de Yulong-mijn. Begin 2011 werd Zijin schuldig bevonden aan het lozen van gif in de provincie Fujian, waarbij vis werd vergiftigd en het drinkwater van tienduizenden mensen vervuild raakte. In maart 2011 rapporteerde Xinhua dat 'na een korte proefperiode het Yulong-project werd opgeschort vanwege milieukwesties.' Zijin is echter een te invloedrijk bedrijf om het project lang te laten uitstellen.

In het algemeen zijn Tibetanen niet tegen ontwikkeling, maar bijna zonder uitzondering zijn zij diep geschokt door de Chinese winning van hun grondstoffen, en de grootschalige vernietiging van de graslanden, de bossen en het wildleven. Bij de vele protesten van Tibetanen op het Tibetaanse Plateau sinds 2008 speelden ook milieuoverwegingen een belangrijke rol. Tibetanen beschuldigen China er van dat de mijnbouw en waterkrachtcentrales diefstal zijn, aangezien de voordelen niet ten gunste van de Tibetanen komen en de milieukosten wel door de Tibetanen gedragen worden. De mijnbouw vindt bovendien soms plaats bij gebieden waar Tibetaanse nomaden door het Chinese herhuisvestigingsbeleid gedwongen werden hun land te verlaten. Lokale protesten worden hardhandig neergeslagen en demonstranten worden gevangengezet. In augustus 2012 verjoegen Tibetaanse nomaden Chinese mijnbouwers bij een heilige berg in Golog in Oost Tibet. In diezelfde maand schoot Chinees veiligheidspersoneel de Tibetaan Nyima dood. Hij

protesteerde met ongeveer duizend anderen tegen de vervuilende mijnbouw in de Markham-regio in Zuidoost-Tibet.

De mijnbouwbedrijven profiteren van de staatsfinanciering van spoorwegen, elektrische centrales en andere infrastructuur, evenals andere voordelen zoals minimale milieunormen en kosten, geen royalty's hoeven te betalen aan lokale gemeenschappen, en gesubsidieerd spoorwegvervoer. Het zijn deze overheidssubsidies die de balans laten overslaan naar locaties in Tibet, in plaats van naar grotere overzeese mijnen. Tibet moet bovendien volgens de Chinese beleidsmakers een 'non-ferrometalen basis' worden voor de binnenlandse zware industrie. Als dit gebeurt, zal het niet worden aangestuurd door de logica van de markteconomie, maar door een natie opbouwende agenda gesubsidieerd door de staat.

Chinese toeristen fotograferen Tibetaans meisje, Oost-Tibet

Toerisme en de impact van de protesten in maart 2008

De versnelde economische ontwikkeling onder het huidige Chinese overheidsbeleid, en in het bijzonder de komst van de spoorweg naar Lhasa en de daaruit voortvloeiende toename van toerisme en migranten, hebben de bezorgdheid voor het voortbestaan van de unieke identiteit van Tibet vergroot. Terwijl de Chinese autoriteiten ironisch genoeg Tibet in China aanprijzen als toeristische bestemming met een 'mysterieuze' cultuur en spectaculair landschap, verscherpen ze de controle over de Tibetaanse religieuze beoefening door het Tibetaanse volk.

Tegenwoordig worden in Tibet op binnenplaatsen van Tibetaanse kloosters, waar eens honderden monniken werden onderwezen en over heilige geschriften debatteerden, ingenomen door fotostalletjes en kunnen

toeristen in opzichtige versies van de traditionele kostuums voor de camera poseren. In delen van Oost-Tibet worden hele kloosters gerund als commerciële ondernemingen, waar de verkopers zich kleden in bordeauxrode gewaden in een poging om wierook, beelden en thanka's te verkopen aan toeristen.

Het toerisme bereikte in 2007 in Tibet een recordhoogte met iets meer dan 4 miljoen bezoekers, een jaarlijkse stijging van 64 procent. Chinese ambtenaren verklaarden de toename als een gevolg van de betere marketing en verbeterde verkeersverbindingen, waaronder de omstreden trein van Golmud naar Lhasa, die haar treindienst begon in juli 2006. De Chinese regering voorspelde dat in 2008 de Tibetaanse Autonome Regio (TAR) minstens 5 miljoen toeristen zou ontvangen, een cijfer dat volgens de Chinese statistieken bijna twee keer de lokale bevolking is. Dat cijfer werd niet gehaald, aangezien de Chinese autoriteiten in de onmiddellijke nasleep van de protesten in Lhasa (en elders in Tibet) in medio maart 2008 toeristen bij het binnengaan van de TAR aan strenge beperkingen onderwierpen, en alle buitenlandse toeristen weerden.

Het binnenlands toerisme naar de TAR werd op tijd hervat voor de een week durende nationale 'May Day-vakantie' in begin mei 2008, zes weken na de ongeregeldheden in Lhasa. Slechts druppelsgewijs reisden Chinese toeristen naar Lhasa, waar veel gebouwen de luiken nog dicht hadden en door rook beroet waren na de onrust van 14 maart, en waar politie nog in de straten patrouilleerde. Regeringswoordvoerders waren aanvankelijk vaag over wanneer buitenlandse toeristen zouden worden toegestaan om de TAR weer binnen te gaan, waarbij de meeste waarnemers er van uitgingen dat dit na het einde van de Olympische Spelen zou zijn en waarschijnlijk pas na het afronden van de Paralympics in september. Terwijl een woordvoerder eind juni 2008 aankondigde dat reisgroepen - in tegenstelling tot individuele, zelfstandige reizigers - weer vanaf 25 juni 2008 zouden worden toegelaten, werd de TAR formeel pas op 5 april 2009 voor alle toeristen in het bezit van reisvergunningen heropend. Xinhua meldde dat in oktober 2009 Tibet al 4.750.000 toeristen had ontvangen.

Voor de nabije toekomst, kunnen toeristen waarschijnlijk de meest omslachtige en dure aanvraagprocedures ooit voor het binnengaan van de TAR tegenmoeten zien. Chinese autoriteiten beweren dat deze beperkingen zijn bedoeld om buitenlandse toeristen te beschermen tegen mogelijke gevallen van verdere onrust, maar ze zijn zich er ook goed van bewust dat buitenlandse toeristen in Tibet getuige zijn geweest van en gerapporteerd hebben over ernstige gevallen mensenrechtenschendingen tegen het Tibetaanse volk.

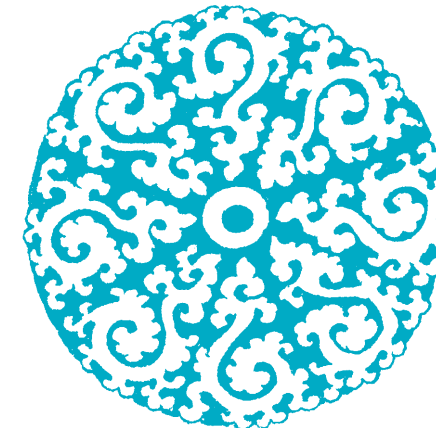
Toerisme vormt voor de Chinese regering een belangrijke inkomstenbron. In de TAR waren de inkomsten uit toerisme in 2007 3,4 miljard yuan, naar verwachting is dat in 2012 zelfs.

TAR-functionarissen hadden zich 3,4 miljard yuan (0,4 miljard euro) aan inkomsten uit toerisme ten doel gesteld in 2007 en verwachtten tenminste 6 miljard yuan (1,23 miljard euro) van 6 miljoen toeristen in 2010. Maar analisten melden dat een groot deel van de inkomsten uit toerisme de regio verlaat. Ontwikkelingseconoom Andrew Fischer, een specialist met betrekking tot de economie van Tibet, zei: 'De meeste van de toeristen die een bezoek brengen aan de TAR zijn Chinese onderdanen en zij verblijven vooral in hotels aan de westkant van Lhasa, die Chinees eigendom zijn en door Chinezen worden gerund, dicht bij een overvloedig aanbod van Chinese restaurants en entertainment centra, compleet met Chinese bordelen en Chinese prostituees, die uiteraard ook de daar gestationeerde militairen en leidinggevenden bedienen. Het is waarschijnlijk dat een groot deel van de inkomsten, die dergelijk toerisme genereert, gekanaliseerd wordt via dergelijke locaties en uiteindelijk helemaal de provincie verlaat. Onder dergelijke omstandigheden zal het voor de toeristische sector moeilijk zijn om te functioneren als een zichzelf in standhoudende industriële pijler, die kapitaal en winsten in de TAR verwerft, in plaats van dienst te doen als de zoveelste afvoer van binnenkomende inkomsten die bijna net zo snel uit de provincie wegvloeien als dat ze binnenkomen.' Zie International Campaign for Tibet-rapport Tracking the Steel Dragon.

De Chinese regering legt de prioriteit bij versnelde economische ontwikkeling boven culturele bescherming. Veranderingen in de Chinese wet- en regelgeving neigen de bescherming van de Tibetaanse taal en cultuur te verminderen. De vercommercialisering van de Tibetaanse cultuur en bevordering van de 'Tibetaanse stijl' door de overheid en het bedrijfsleven vallen samen met een tendens naar repressie, en leiden in feite naar verzwakking van de Tibetaanse identiteit. De vervanging van Tibetaanse gidsen door Chinese gidsen is slechts een voorbeeld van hoe de autoriteiten Tibetanen blokkeren in het uitleggen van hun cultuur aan bezoekers en aan de buitenwereld.

Toerisme heeft de potentie om Tibet en het Tibetaanse volk groot financieel voordeel te brengen. En als industrie kan het toerisme een manier zijn om de traditionele Tibetaanse levensstijl te ondersteunen en ook te voorzien in opleidingen en werkgelegenheid voor Tibetanen en niet-Tibetanen. Echter, in de ontwikkeling van de snel groeiende toeristische sector in Tibet wordt Tibetanen de mogelijkheid en het recht ontzegd om zich uit te spreken voor hun eigen levenswijze en cultuur. Dat geldt zelfs wanneer het toegenomen

en onbelemmerde toerisme in Lhasa in het bijzonder, en in toenemende mate in heel Tibet, niet duurzaam blijkt. Het komt er op neer dat als de toeristische sector in Tibet niet meer de Tibetanen betreft als rentmeesters van hun eigen cultuur en omgeving - precies de toegevoegde waarde waarop het toerisme in Tibet drijft - er een zeer reëel risico bestaat dat de segregatie en de vervreemding, waarmee Tibetanen in Tibet nu al geconfronteerd worden, vaste voet zal krijgen en dat deze onomkeerbaar zal worden, waardoor Tibet's aantrekkingskracht voor toeristen geheel ondermijnd zal worden.

Hardhandig optreden van Nepalese politie tijdens demonstratie van Tibetaanse vluchtelingen in Kathmandu

China zet Nepal onder druk Nieuwe gevaren voor Tibetanen in Nepal

De gevaren voor Tibetanen in Nepal - zowel tijdens doortocht als bij verblijf - hebben vanaf het begin van de protesten in maart 2008 en de onderdrukking door de Chinese veiligheidsdiensten in heel Tibet een onzeker klimaat doen ontstaan. Onder druk van de Chinese autoriteiten, die de Tibetaanse kwestie als het bepalende element binnen haar bilaterale betrekkingen met de regering in Kathmandu beschouwen, heeft Nepal gekozen voor een hardere aanpak van Tibetanen. Een verontrustende tegenstrijdigheid was duidelijk met betrekking tot haar rol in vastgestelde procedures voor de veilige doorgang van Tibetanen die via Nepal uit Tibet vluchten.

Stevig vastgelegde en doortastende strategieën van de regering in Peking, om de Nepalese regering, de grensbewaking, het gerechtelijk apparaat en

de civiele maatschappij te beïnvloeden in een tijd van politieke overgang in Nepal, betekenen dat Tibetanen in Nepal steeds kwetsbaarder worden, gedemoraliseerd raken en gevaar lopen. Er is ook toenemende bezorgdheid over het assertieve optreden van de Chinese autoriteiten op het soevereine grondgebied van Nepal. Voorbeelden hiervan zijn de Chinese gewapende politie die in juni 2010 op zoek was naar een groep Tibetaanse vluchtelingen op weg naar Kathmandu en het bezoek van een functionaris van de Chinese ambassade aan een groep opgepakte Tibetanen in de Nepalese hoofdstad.

Toegeven aan de Chinese eisen door de Nepalese overheid brengt de integriteit van de Nepalese democratische en juridische instellingen in gevaar en druist in tegen de al eeuwen bestaande sterke culturele en religieuze onderlinge banden tussen de Himalaya-volkeren.

Er zijn 20.000 Tibetaanse vluchtelingen in Nepal, met daarnaast nog eens 1.500 Tibetanen die in 'vluchteling-omstandigheden' leven, aldus de Hoge VN-Commissaris voor de Vluchtelingen (UNHCR). Het werkelijke aantal vluchtelingen is waarschijnlijk nog veel hoger. Sinds het begin van de protesten in Tibet in maart 2008 en de intensivering van de beveiliging aan beide zijden van de grens is er een dramatische daling in het aantal Tibetanen dat de gevaarlijke reis in ballingschap maakt.

Ieder jaar maken Tibetanen de gevaarlijke oversteek over de Himalaya door Nepal, en verder door naar India. Ze vluchten om verschillende redenen, zoals het repressieve Chinese beleid en het klimaat van angst in Tibet. Ouders sturen hun kinderen vaak weg uit Tibet, zodat zij een opleiding kunnen krijgen, die niet beschikbaar is in Tibet. Andere vluchtelingen hebben hun land of middelen van bestaan verloren als gevolg van de economische en strategische doelstellingen van China in Tibet.

De gevaren van de reis worden nog verergerd door de onveilige situatie waar Tibetanen in terecht komen als ze eenmaal aangekomen zijn in Nepal. Als gevolg van druk door de Chinese overheid hebben de Nepalese autoriteiten in de afgelopen jaren meer en meer de taal overgenomen die gebruikt wordt door de Chinese overheid om de Tibetaanse vluchtelingenstroom door hun land te omschrijven. Dat duidt meer op een 'law and order' dan de humanitaire benadering die de Nepalese aanpak van Tibetanen in de afgelopen decennia gekenmerkt heeft. Tibetaanse vluchtelingen worden nu bijvoorbeeld vaker aangeduid als 'illegale immigranten' en Nepalese leiders hebben frequent de noodzaak benadrukt om 'anti-China-activiteiten' op Nepalees grondgebied te voorkomen.

Tibetaanse vluchtelingen die na 1989 in Nepal zijn aangekomen of zullen arriveren, mogen alleen blijven op doortocht, met de bedoeling dat ze kunnen

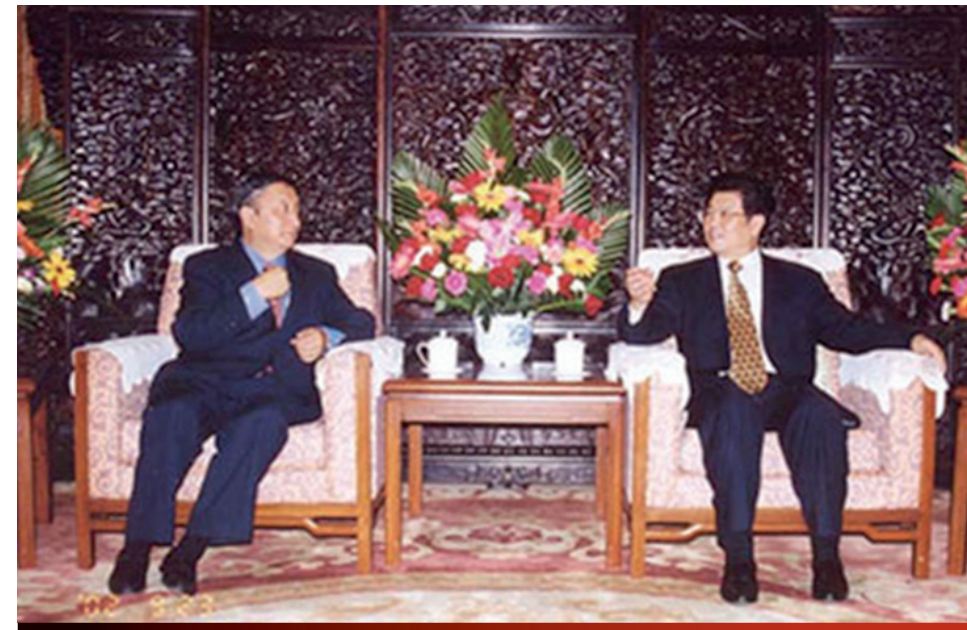
profiteren van de informele 'Gentleman's Agreement' tussen de regering van Nepal en de UNHCR. Deze overeenkomst gaat uit van samenwerking tussen Nepalese politie en regeringsfunctionarissen met de UNHCR in het verschaffen van een veilige doortocht van Tibetaanse vluchtelingen door Nepal en verder naar India. In de afgelopen jaren wordt de 'Gentleman's Agreement' soms door de Nepalese autoriteiten ontdoken, wat resulteert in het gevangennemen van vluchtelingen, die op doorreis of in Kathmandu opgepakt worden, en die boetes krijgen opgelegd voor het overtreden van de Nepalese immigratiewetgeving. In juni 2010 heeft de Nepalese politie in strijd met de 'Gentleman's Agreement' onder dwang drie Tibetaanse vluchtelingen teruggestuurd naar de Chinese grenspolitie, die ze naar Tibet heeft teruggezonden, en twee van de vluchtelingen gevangen heeft gezet. Daarmee heeft Nepal de afspraken met de VN Hoge Commissaris voor de Vluchtelingen geschonden, en inbreuk gedaan op haar verplichtingen ten opzichte van het internationale recht. Dit was het eerste bevestigde geval van gedwongen repatriëring van Tibetaanse vluchtelingen uit Nepal sinds mei 2003.

Het principe van *non-refoulement* (gedwongen repatriëring) is een standaard in het internationaal recht. Het verbiedt de uitzetting van een vluchteling naar een gebied waar de persoon kan worden onderworpen aan vervolging. Hoewel Nepal geen ondertekenaar is van het VN-Verdrag of Protocol betreffende de status van vluchtelingen is het toegetreden tot het VN-Verdrag tegen Marteling, waarin het beginsel van *non-refoulement* is vastgelegd.

De regering van Nepal staat Tibetanen die voor 31 december 1989 hun toevlucht in Nepal hebben gezocht, en hun nakomelingen, toe om in Nepal te blijven. Deze Tibetanen komen in aanmerking om een door de overheid uitgegeven vluchtelingen [identiteit] certificaat (RC) te krijgen, die hen in staat stelt om met een beperkt aantal burgerrechten in Nepal te blijven. Nepal is echter grillig met de afgifte van RC's en duizenden Tibetanen die in aanmerking komen, zijn al jaren aan het wachten op hervatting van de verwerking en blijven zonder gedefinieerde wettelijke status zitten en hebben gebrek aan bescherming.

Tibetanen in Nepal worden steeds kwetsbaarder, zowel degenen die op doortocht zijn als degenen die woonachtig zijn in Nepal. Een oudere Tibetaanse gemeenschapsleider in de omgeving van de Boudhanath stupa in Kathmandu beschrijft de Tibetanen in het gebied als 'wanhopig', met het gevoel 'alsof ze onzichtbaar zijn, als of ze geen recht hebben om te bestaan'.

Voor een grondige analyse van de situatie van de Tibetaanse vluchtelingen in Nepal, zie de jaarlijks verschijnende International Campaign for Tibet-rapporten *Dangerous Crossing: Conditions impacting the flight of Tibetan Refugees*.

Lodi Gyari, voormalig Speciale Gezant van de Dalai Lama, met Wang Zhaoguo, de vicevoorzitter van het Chinese National Peoples Political Consultative Committee, Beijing september 2002

Dialogo tussen de afgezanten van de Dalai Lama en de Chinese regering

In september 2002 kwamen de afgezanten van de Dalai Lama in Peking aan om deel te nemen aan wat de meest serieuze ronde in de Chinees-Tibetaanse gesprekken sinds het begin van de jaren '90 is geworden. De dialoog werd gevoerd namens de Chinese Communistische Partij (CCP) door functionarissen (hoofdzakelijk ministers en viceministers) van het *United Front Work Department*, die als een poortwachter fungeert voor 'niet-Partij' groepen en individuen uit zowel binnen- als buitenland, om met de Partij over een select aantal onderwerpen overleg te voeren. De laatste dialoogronde vond

van 26 tot 31 januari 2010 in China plaats en eindigde ermee dat beide zijden zich goed bewust waren van de onderlinge verschillen, maar ook met hoop van Lodi Gyari Gyaltzen, de Speciale Afgezant van de Dalai Lama, waarbij hij de mogelijkheid aangeeft voor 'het vinden van een gemeenschappelijke basis voor deze zaken'.

Sinds de Dalai Lama afstand nam van onafhankelijkheid van Tibet aan het einde van de tachtiger jaren heeft hij getracht om werkelijke autonomie voor Tibetanen binnen de Volksrepubliek China (vrc) te realiseren door het volgen van zijn *'Middle Way Approach'*. Een officiële verwoording hiervan kwam tot stand na jaren van interne discussies binnen de Tibetaanse regering in ballingschap in reactie op de veranderingen in het politieke klimaat aan het einde van de tachtiger jaren en het aanbod van de overleden Chinese leider Deng Xiaoping aan de Dalai Lama dat 'met uitzondering van onafhankelijkheid, alle andere kwesties kunnen worden opgelost door middel van onderhandelingen'. Volgens de website van de Dalai Lama is de doelstelling van de *'Middle Way Approach'* in essentie om 'tot een vreedzame oplossing van de Tibetaanse kwestie te komen en stabiliteit en naast elkaar leven tot stand te brengen tussen de Tibetaanse en Chinese volkeren op basis van gelijkheid en wederzijdse samenwerking'.

Doorslaggevend in het Tibetaanse standpunt is dat het politieke recht op autonomie verleend wordt aan alle Tibetanen die in de aan elkaar grenzende Tibetaanse gebieden wonen. Dat gebied wordt ruwweg bepaald door de geografie van het Tibetaanse plateau en wordt bestuurd door één enkele administratieve eenheid en onder één uniform beleid. Bij analyse van de wet op regionale etnische autonomie van de Chinese regering heeft het Tibetaanse volk recht op: volledige politieke autonomie; volledige beslissingsbevoegdheid in economische en sociale ontwikkelingsondernemingen; vrijheid om de traditionele cultuur door te geven en tot ontwikkeling te laten komen en de godsdienstovertuiging te belijden; vrijheid om de natuurlijke hulpbronnen te beheren, te beschermen en als eerste te gebruiken; en de vrijheid om zelfstandig educatieve en culturele initiatieven te ontwikkelen.

De Tibetaanse Autonome Regio werd in 1965 opgericht door de Chinese regering. De omliggende gebieden op het Tibetaanse plateau, nu opgenomen in Chinese provincies, zijn ook door de overheid aangewezen als Tibetaanse autonome prefecturen en districten. Echter, de Tibetaanse autonomie, zoals deze is neergelegd in de Chinese grondwet en regelgeving, heeft Tibetanen geen werkelijke autonomie gebracht. Volgens de Dalai Lama in zijn verklaring op 10 maart 2007: 'Het probleem is dat [regionale etnische autonomie] niet volledig wordt geïmplementeerd, en dus faalt in haar uitdrukkelijke doel om de eigen identiteit, cultuur en taal

van de minderheidsnationaliteiten te behouden en beschermen. Wat er ter plekke gebeurt, is dat een groot deel van de bevolking van de meerderheidsnationaliteiten zich heeft verspreid over de gebieden van minderheden. Als gevolg daarvan hebben de nationale minderheden, in plaats van hun eigen identiteit, cultuur en taal te behouden, in hun dagelijkse leven geen andere keuze dan afhankelijk te zijn van de taal en gewoonten van de meerderheidsnationaliteit.'

Desondanks hoopt de Dalai Lama dat een oplossing voor Tibet door middel van een dialoog mogelijk zal zijn en zegt hij: 'Ik ben er vast van overtuigd dat dit van wederzijds voordeel is voor zowel de Tibetanen als de Chinezen. Wij Tibetanen zullen in staat zijn om Tibet te ontwikkelen met de hulp van China, terwijl we tegelijkertijd onze eigen unieke cultuur, spiritualiteit, en fragiele milieu behouden. Door een minnelijke oplossing van de Tibetaanse kwestie, zal China kunnen bijdragen aan haar eigen eenheid en stabiliteit.'

Steun voor een zinvolle, inhoudelijke dialoog tussen de twee partijen komt niet alleen van buitenaf, van regeringen en staatshoofden, maar in toenemende mate ook van binnen China zelf. Het publieke bewustzijn over de Chinees-Tibetaanse dialoog, zij het beperkt, schept een nieuwe ruimte voor discussie over Tibet. Een document dat onder Chinese ambtenaren van de Partij circuleerde, stelde: 'Iedereen die denkt dat de kwestie Tibet moet worden gerekt tot na de dood van de 14e Dalai Lama is naïef, onverstandig en ondersteunt het verkeerde beleid.' Een provocerend essay van de in Peking gevestigde Wang Lixiong was getiteld: 'De Dalai Lama is de sleutel tot het Tibetaanse probleem.'

De afgelopen acht jaren van de dialoog leverden weinig tastbare resultaten op, maar de ontwikkelingen in de achtste en negende rondes zijn een aanwijzing dat er nog hoop is voor een wederzijds voordelige oplossing voor Tibet. Een concreet actieplan voor een zinvolle weg vooruit in Tibet binnen het constitutionele kader van de vrc werd uiteengezet door de speciale afgezanten van de Dalai Lama tijdens de 8e ronde van de dialoog in het *'Memorandum on Genuine Autonomy for Tibetan People'* en toegelicht in de *'Note on the Memorandum'* tijdens de 9e dialoogronde. Direct voorafgaand hieraan kwamen veel hoge functionarissen binnen de Communistische Partij samen voor het *'Fifth Work Forum on Tibet'* waar ze hun toekomstige strategie over Tibet vaststelden. De voorzitter van het *United Front Work Department* van de Communistische Partij, Zhu Weiqun, deelde de pers na de 9e ronde mee dat er geen mogelijkheid voor het 'geringste compromis' over de kwestie van soevereiniteit was. Lodi Gyari maakte echter duidelijk dat het voorstel van de Dalai Lama geen uitdaging voor de soevereiniteit is en dat 'veel van de problemen aan welke het Forum prioriteit geeft, vergelijkbaar zijn

met de basisbehoeften van het Tibetaanse volk, zoals beschreven in ons memorandum’.

Het Memorandum en de begeleidende notitie over het Memorandum zetten een praktisch overzicht uiteen voor het op vreedzame wijze tot stand brengen van een wederzijds voordelige oplossing door enkele van de meest er uit springende kwesties, die centraal staan in de Tibetaanse ontevredenheid in China, te benadrukken, waaronder:

- » De oprichting van een autonome Tibetaanse eenheid, zodanig dat alle Tibetaanse autonome gebieden onder een centrale autonome autoriteit vallen;
- » De Tibetaanse taal als officiële taal van de autonome regio, onderwezen op scholen en gesproken in het officiële autonome bedrijfsleven;
- » Bescherming van de Tibetaanse cultuur, zoals bepaald in de Chinese wet op de Regionale Nationale Autonomie;
- » Vrije beoefening van religie zonder inmenging van de staat;
- » Verbeterde onderwijsprogramma’s met betrekking tot wetenschap en technologie;
- » Programma’s voor milieubescherming en -beheer in Tibet die de Tibetaanse belanghebbenden betreft bij de zeggenschap over natuurlijke hulpbronnen;
- » Zelfstandigheid in de ontwikkeling van economie en handel, dit zal echter geen terugkeer betekenen naar een stelsel van voor 1959;
- » Verbeterde volksgezondheid, waaronder van de traditionele Tibetaanse geneeskunde;
- » Openbare veiligheidstroepen moeten de Tibetaanse cultuur begrijpen en respecteren, maar dit is geen oproep voor terugtrekking van de troepen van de PLA;
- » Controle over migratie en verplaatsing van bevolking om ervoor te zorgen dat de Tibetaanse bevolking niet wordt ‘verdund’ door de toestroom van Han-migranten, maar er wordt niet gepleit voor uitwijzing van niet-Tibetanen die zich al gevestigd hebben in Tibet.

De afgezanten van de Dalai Lama hebben bij de Chinese functionarissen herhaald dat bij de oprichting van een werkelijk autonoom Tibet, de Tibetaanse regering in ballingschap zal worden ontbonden en de Dalai Lama geen politieke positie zal hebben in Tibet. Daarnaast heeft de Dalai Lama herhaaldelijk zijn aanbod benadrukt om samen te werken met de Chinese leiders om deze voorstellen werkelijkheid te maken.

Over International Campaign for Tibet

International Campaign for Tibet (International Campaign for Tibet) werd in 1988 in de Verenigde Staten opgericht. Wereldwijd is International Campaign for Tibet de grootste Tibet gerelateerde organisatie, met kantoren in Washington D.C., Amsterdam, Berlijn, Brussel en Londen. In 1999 werd in Amsterdam de Nederlandse Stichting International Campaign for Tibet (NSInternational Campaign for Tibet) opgericht om de activiteiten van International Campaign for Tibet in Europa uit te breiden. In Nederland hebben wij een achterban van ruim 50.000 mensen die ons werk steunen. In 2005 ontving NSInternational Campaign for Tibet de prestigieuze Geuzenpenning voor haar consequente, geweldloze inzet voor vrijheid en democratie voor het Tibetaanse volk.

Missie

De Nederlandse Stichting International Campaign for Tibet is een onafhankelijke mensenrechtenorganisatie die zich inzet voor het bevorderen van de mensenrechten en democratische vrijheden van het Tibetaanse volk.

Belangrijkste activiteiten

- » lobbyen bij nationale regeringen en de EU om de dialoog tussen de Chinese regering en de Dalai Lama over het recht op autonomie voor het Tibetaanse volk te steunen.
- » verzamelen, analyseren en publiceren van informatie over schendingen van mensenrechten in Tibet.
- » verstrekken van informatie over mensenrechtenschendingen in Tibet aan Europese en Nederlandse politici, media, het algemene publiek en onze eigen donateurs.
- » werven van economische hulp voor Tibetanen in en buiten Tibet.
- » mobiliseren van de internationale gemeenschap om de vrijlating van Tibetaanse politieke gevangenen te bewerkstelligen.

Europese parlementariërs tonen hun solidariteit met Tibet

Lobbyactiviteiten van International Campaign for Tibet

International Campaign for Tibet vierde in 2013 met trots haar vijftienvijftigjarige bestaan. Al meer dan twee decennia vraagt International Campaign for Tibet de aandacht van de wereld voor het onrecht en de wreedheden die het Tibetaanse volk ondergaan. Met kantoren in Washington DC, Amsterdam, Berlijn, Brussel en extra capaciteit in Londen, bereikt het lobbywerk van International Campaign for Tibet een internationaal publiek, en krijgt zij steun voor Tibet in nationale hoofdsteden en overheidsinstanties. Centraal in de doelstelling van het lobbywerk van International Campaign for Tibet staat de steun voor Tibetaanse zelfbeschikking, zoals deze vorm heeft gekregen in de *Middle Way Approach* van de Dalai Lama. Daarnaast werkt International Campaign for Tibet aan de bevordering van de fundamentele mensenrechten voor Tibetanen, duurzaamheid in economische

ontwikkeling, beëindiging van de degradatie en herstel van de natuurlijke hulpbronnen en het milieu in Tibet, bescherming van Tibetaanse vluchtelingen, en steun voor de Tibetaanse gemeenschap in ballingschap.

International Campaign for Tibet steunt de legitimiteit van de Tibetaanse regering in ballingschap en de Dalai Lama als leider van het Tibetaanse volk. International Campaign for Tibet is van mening dat de *Middle Way Approach* van de Dalai Lama, voor het bereiken van een politieke oplossing voor Tibet, de Chinese regering de beste perspectieven biedt voor vrede en stabiliteit in Tibet. In februari 2010 had de Amerikaanse president Barack Obama een ontmoeting met de Dalai Lama en gaf hij een verklaring af waarin hij Amerikaanse steun herbevestigde. Op grond van de *Tibetan Policy Act* van 2002 rapporteert het Amerikaanse *State Department* ieder jaar aan het Congres over de status van de Chinees-Tibetaanse onderhandelingen. In oktober 2007 heeft het Amerikaanse Congres de Dalai Lama de hoogste civiele onderscheiding, de '*Congressional Gold Medal*', toegekend voor zijn inzet voor geweldloosheid en dialoog, uitgereikt door de toenmalige president George W. Bush. Deze en tal van andere acties, ondersteund door lobbywerk van International Campaign for Tibet, zenden een duidelijke boodschap aan de Tibetanen in Tibet en de Chinese leiders dat de Verenigde Staten achter de *Middle Way Approach* en de Dalai Lama staan.

Internationaal werken de kantoren van International Campaign for Tibet nauw samen met de leden van het Europees Parlement (EP) die zich aaneengesloten hebben in de *Tibet Intergroup* van het EP, om op te komen voor Tibet. Terwijl zij aandringt op gezamenlijke actie en een gemeenschappelijk standpunt binnen de EP over Tibet, is International Campaign for Tibet binnen Europa een bron van informatie over de complexe politieke en mensenrechtensituatie in Tibet. International Campaign for Tibet steunt het Tibetaanse parlement in ballingschap door de '*World Parliamentarians Convention on Tibet*' te organiseren, en zo vertegenwoordigers van democratische regeringen over de hele wereld te betrekken bij het steunen van Tibetanen en te helpen bij het bereiken van een politieke oplossing voor Tibet. In 2009 werd het *International Network of Parliamentarians for Tibet* opgericht.

Als geloofwaardig pleitbezorger voor Tibet legt International Campaign for Tibet getuigenverklaringen af aan overheden en overheidsinstanties, waaronder het Amerikaanse Congres, nationale parlementen, het Europees Parlement en de Verenigde Naties. Door wereldleiders te voorzien van de feiten over de realiteit in Tibet stimuleert International Campaign for Tibet multilaterale actie om de Chinese leiders aan te spreken om hun mensenrechtenschendingen te beëindigen en de legitieme vertegenwoordigers van Tibet vreedzaam tegemoet te treden.

Met kantoren in India en Nepal, evenals een sterk netwerk van Tibetanen in Tibet en in ballingschap, is International Campaign for Tibet in staat om actueel rapport uit te brengen over Tibet, met inbegrip van kwesties die verband houden met Tibetaanse vluchtelingen. Met deze informatie worden overheden en instellingen op de hoogte gehouden bij hun contacten met de Chinese overheid. Tijdens de protesten in Tibet in maart 2008 wendden regeringsleiders zich tot International Campaign for Tibet voor informatie over het verloop van de gebeurtenissen in Tibet, vaak in respons op International Campaign for Tibet-leden van over de hele wereld die hun regeringen oproepen om te protesteren tegen de harde reactie van China op de vreedzame demonstraties.

International Campaign for Tibet houdt een uitgebreide lijst bij van Tibetaanse politieke gevangenen, de aanklachten tegen hen, en hun veroordeling - een bron van informatie die een belangrijke rol speelt in het lobbywerk van International Campaign for Tibet bij regeringen. In haar werk met overheden en wereldleiders ten gunste van individuele Tibetaanse politieke gevangenen steunt International Campaign for Tibet de pleidooien van regeringen ten behoeve van deze politieke gevangenen tijdens vergaderingen met Chinese functionarissen. In 2003, na een gezamenlijke lobby bij regeringen door International Campaign for Tibet en mensenrechtenbelangengroepen, liet de Chinese regering Ngawang Sangdrol vrij, nadat ze 11 jaar van een 21 jaar lange gevangenisstraf had uitgezeten voor een vreedzame protestactie - een van de langste veroordelingen voor een vrouwelijke politieke gevangene in Tibet.

International Campaign for Tibet werkt ook samen met Tibetanen om te identificeren welke hulp ze nodig hebben om financiële steun veilig te stellen bij regeringen voor ontwikkelingsprogramma's in Tibet. Ieder jaar gaat financiële steun uit de VS, Europa en andere landen naar programma's voor ontwikkelingswerk, cultuur en onderwijs, die lokale Tibetanen in Tibet steunen en de Tibetaanse cultuur en identiteit beschermen.

Tibetanen in ballingschap profiteren ook van het lobbywerk van International Campaign for Tibet. International Campaign for Tibet stelt miljoenen dollars aan overheidssteun veilig voor nieuwe en lang verblijvende vluchtelingen in India en Nepal, en International Campaign for Tibet zet zich in om grote en kleine initiatieven, die een positieve impact op Tibetanen kunnen hebben, te steunen. Van het Tibetaanse transitcentrum voor vluchtelingen in Kathmandu, de 'Tibetaanse Kinderdorp Scholen', klinieken en tal van kleine particuliere projecten, tot *Voice of America* en emigratie-visa, heeft International Campaign for Tibet een blijvende

bijdrage geleverd.

Het lobbywerk van International Campaign for Tibet draait om de vasthoudendheid en de creativiteit van toegewijde parlementariërs van over de hele wereld.

10 maart Herdenking Tibetaanse Volksopstand in 1959 in Lhasa, Den Haag

Wat kunt u doen?

Steun Tibet!

International Campaign for Tibet voert wereldwijd acties voor mensenrechten en democratische vrijheden in Tibet. Zonder de steun van donateurs en vrijwilligers is onze strijd niet mogelijk.

Help mee in het vergroten van de bewustwording over de mensenrechten situatie in Tibet en het mobiliseren van het algemene publiek om het Tibetaanse volk te steunen in hun geweldloze strijd voor vrijheid in Tibet.

Wat kunt u doen?

1 Blijf op de hoogte:

- » Ontvang drie keer per jaar het Tibetjournaal; ICT's gedrukte nieuwsbrief met daarin de laatste ontwikkelingen rondom de mensenrechtensituatie in Tibet en het werk van ICT.
- » Blijf op de hoogte via email en ontvang nieuws over de situatie in Tibet en de acties van ICT

2 Doe een gift;

- » Doneer een eenmalig bedrag.
- » Steun duurzaam het werk van ICT met een doorlopende machtiging.
- » Schenk aan ICT met belastingvoordeel via een periodieke schenking.
- » Neem ICT op in uw testament
- » Weet u geen cadeau voor uw verjaardag of jubileum? Vraag uw gasten een gift te doen aan ICT. ICT stuurt u een mooie donatiebox en informatie materiaal. Voor meer informatie over de verschillende donatie mogelijkheden kijk op: <https://www.savetibet.nl/steun-tibet> of neem contact op met ons op via: 020-3308265.

3 Kom in Actie:

- » Onderteken petities via post of via email
- » Verspreid informatie in uw omgeving over de mensenrechtensituatie in Tibet. ICT stuurt u kosteloos het 'Steun-Tibet pakket' met informatie –en campagnemateriaal.
- » Organiseer een lezing, film avond, spreekbeurt, sponsoractie, foto tentoonstelling. ICT helpt u bij de organisatie.

Belangrijke bronnen

Links

- » www.savetibet.nl (Nederlands)
- » www.savetibet.org (Engels)
- » www.savetibet.de (Duits)
- » www.savetibet.fr (Frans)
- » www.liaowangxizang.net (Chinees)
- » <http://weblog.savetibet.org/> (ICT's blog)

- » www.dalailama.com De website van de Dalai Lama
- » www.tibet.net De website van de Tibetaanse regering in ballingschap
- » www.tibetnetwork.org International Tibet Network, een platform van Tibet organisaties wereldwijd
- » www.hrichina.org Human Rights in China, een non profit organisatie voor mensenrechten in China
- » www.hrw.org/en/asia/china Human Rights Watch, mensenrechten organisatie
- » www.amnesty.org/en/region/china Amnesty International, mensenrechten organisatie
- » www.fidh.org/en/asia/china/ International Federation for Human Rights, een platform van 164 mensenrechtenorganisaties wereldwijd
- » www.chinadigitaltimes.net China Digital Times, een nieuwssite over China's maatschappelijke en politieke ontwikkelingen
- » <http://highpeakspureearth.com/> High Peaks Pure Earth, nieuws en opiniestukken over Tibet door Tibetanen vertaald naar het Engels

ICT Rapporten

- » *Storm in the Grasslands: Self-immolations in Tibet and Chinese policy* (2012)
- » *Refugee Report: Dangerous Crossing : Conditions Impacting the Flight of Tibetan Refugees* (2012)
- » *60 Years of Chinese Misrule; Arguing Cultural Genocide in Tibet* (2012)
- » *A Raging Storm: The Crackdown on Tibetan writers and artists after Tibet's Spring 2008*

Protests' (2010)

- » *Like Gold that Fears no Fire: New Writing from Tibet* (2009)
- » *A Great Mountain Burned by Fire: China's Crackdown in Tibet* (2009)
- » *Tibet at a Turning Point: The Spring Uprising and China's new crackdown'*(2008)
- » *Tracking the Steel Dragon: How China's economic policies and the railroad are transforming Tibet'* (2008)
- » *Interpreting Tibet: A Political Guide to Traveling in Tibet* (2007)
- » *The Communist Party as Living Buddha: The Crisis Facing Tibetan Religion Under Chinese Control'* (2007)

Dit is een uitgave van International Campaign for Tibet, 2014

ICT United States
1825 Jefferson Place, NW
Washington, DC 20036
United States of America
Phone: +(1) 202-785-1515
Fax: (202) 785-434
info@savetibet.org
www.savetibet.org

ICT Europe
Vijzelstraat 77
1017HG Amsterdam
The Netherlands
Phone: +31 (0)20 3308265
Fax: +31 (0)20 3308266
icteurope@savetibet.nl
www.savetibet.nl

ICT Germany
Schönhauser Allee 163
10435 Berlin
Germany
Telefon: +49 (0)30 27879086
Fax: +49 (0)30 27879087
info@savetibet.de
www.savetibet.de

ICT Belgium
11, rue de La Linière
1060 Brussels
Belgium
Phone: +32 (0)2 609 44 10
Fax: +32 (0)2 609 44 32
info@savetibet.eu
www.savetibet.fr

